

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

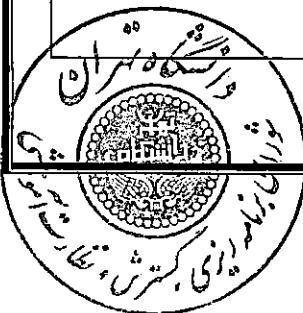
دوره: کارشناسی

رشته: علوم و مهندسی جنگل

پردیس کشاورزی و منابع طبیعی

مصوب جلسه مورخ ۹۶/۰۴/۲۵ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه تهران

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه، توسط اعضای هیات علمی دانشکده منابع طبیعی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی بازنگری شده و در سیصد و بیست و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه تهران مورخ ۹۶/۰۴/۲۵ به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه تهران درخصوص برنامه درسی

رشته : علوم و مهندسی جنگل

مقطع : کارشناسی

- برنامه درسی دوره کارشناسی رشته علوم و مهندسی جنگل که توسط اعضای هیات علمی دانشکده منابع طبیعی برداشت کشاورزی و منابع طبیعی بازنگری شده است با اکثربت آراء به تصویب رسید.
- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
  - هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه تهران برسد.
  - این برنامه درسی جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی رشته علوم و مهندسی جنگل مصوب جلسه شماره ۶۱ مورخ ۹۴/۱۲/۰۹ کمیسیون برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گردیده است.

حسن ابراهیمی

دبیرشورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت
آموزشی دانشگاه

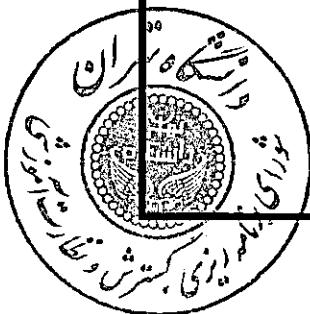
سید حسن حسینی

معاون آموزشی دانشگاه

رأی صادره جلسه مورخ ۹۶/۰۴/۲۵ شورای برنامه ریزی، گسترش و نظارت آموزشی دانشگاه تهران
در مورد بازنگری برنامه درسی رشته علوم و مهندسی جنگل در مقطع کارشناسی صحیح است، به واحد
ذیربط ابلاغ شود.

محمد نیلی احمدآبادی

رئیس دانشگاه تهران

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی رشته علوم و مهندسی جنگل در مقطع کارشناسی Forest Sciences and Engineering

تعريف رشته

به منظور تامین نیروهای کارآمد برای حفاظت، احیاء و بهره‌برداری و اداره صحیح جنگل‌ها لازم است افرادی که در این زمینه از کارآیی کافی برخوردار باشند، تربیت شوند. فارغ‌التحصیلان این رشته با استفاده از دانش و اطلاعاتی که کسب می‌نمایند، خواهند توانست ثروت‌های طبیعی نهفته در جنگل‌ها را در جهت تامین نیازهای مردم، با برنامه‌ریزی صحیح و مشارکت در اجرای تحقیقات و آموزش بکار گیرند. همچنین در امر حفاظت و حمایت از منابع جنگلی کشور، به عنوان منابع کمیاب، منشا اثر باشند.

هدف رشته

علوم و مهندسی جنگل عبارت است از به کارگیری مجموعه‌ای از علوم و فنون که در جهت شناخت و مدیریت جوامع مختلف جنگلی و آگاهی از کیفیت و کمیت آنها، تربیت، پرورش و بهره‌برداری مستمر از تولیدات جنگل، روش‌های مختلف قطع و استحصال و حمل درختان افکنده و در آخر برای حفاظت، احیاء و توسعه مناطق جنگلی به عنوان تولید کننده ماده اولیه و تعدیل و تنظیم کننده و شرایط آب و هوایی و خاکی به کار گرفته می‌شود. ایجاد دوره کارشناسی رشته علوم و مهندسی جنگل، تربیت متخصصینی است که با فراغیری مطالب لازم در این دوره بتوانند عنوان کارشناس در زمینه‌های ذکر شده انجام وظیفه نمایند و بخصوص قادر به تهیه پروژه مدیریت منابع جنگلی و ناظر بر اجرای صحیح آنها باشند و یا به عنوان مدیر در حوزه‌های آبخیز مناطق جنگلی مشغول به خدمت گردند. این دانش آموختگان می‌توانند در دوره‌های تحصیلات تكمیلی رشته‌های مرتبط ادامه تحصیل داده و با افزودن عمق دانش و اطلاعات خود در مدیریت منابع طبیعی تجدید شونده عزیzman و حتی سایر کشورها منشا اثر باشند.

ضرورت و اهمیت رشته

با توجه به اینکه جنگل‌های ایران قسمتی از منابع طبیعی قابل تجدید کشور می‌باشد که در زمرة اموال عمومی بوده و اداره و برنامه‌ریزی آنها به عهده دولت می‌باشد، لذا باید در بخش دولتی مدیران و برنامه‌ریزان قابلی وجود داشته باشند تا با تهیه طرحها و برنامه‌ریزی صحیح و نظارت بر حسن اجرای آنها، از این منابع لایزال خدادادی به طور صحیح بهره‌برداری مندرج نموده و از انحطاط و تخریب آنها جلوگیری و حتی در احیاء توسعه آنها کوشش کنند. لازمه یک چنین برنامه‌هایی تربیت افراد متخصص با بینش و آگاهی کافی در زمینه‌های مختلف جنگل می‌باشد.

نقش و توانایی فارغ التحصیلان

فارغ‌التحصیلان این رشته می‌توانند در موارد زیر منشاء خدمت باشند:

- به عنوان کارشناس (مهندس) متخصص در تهیه پروژه مدیریت منابع جنگلی و سایر طرح‌های مربوط (به حفاظت و توسعه جنگل‌ها) در سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور (وزارت جهاد کشاورزی).
- به عنوان مدیر در حوزه‌های آبخیز مناطق جنگلی تحت پوشش و نظارت سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور.
- به عنوان کارآفرین و صاحب ایده در برپایی کسب و کارهای کوچک مقیاس تولیدی مرتبط همانند پرورش و تولید گل و گیاه و نهال

طول دوره و شکل نظام

براساس مصوبات ستاد انقلاب فرهنگی طول دوره کارشناسی رشته علوم و مهندسی جنگل چهار سال و حداکثر پنج سال می‌باشد. هر سال تحصیلی دارای دو نیمسال می‌باشد و هر نیمسال شامل ۱۶ هفته آموزشی است. شکل نظام بصورت ترمی - واحدی خواهد بود. و هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت، واحد عملی یا آزمایشگاهی معادل ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) معادل ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار عرصه معادل ۶۴ ساعت و کارآموزی معادل ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تدریس می‌شود.

تعداد و نوع واحدهای درسی

پذیرفته شدگان دوره کارشناسی علوم و مهندسی جنگل موظف به گذراندن ۱۴۰ واحد درسی در طول دوره‌ی تحصیل هستند. از این تعداد ۲۲ واحد درس عمومی، ۲۴ واحد درس پایه، ۸۴ واحد درس تخصصی و ۱۰ واحد از میان لیستی از دروسی اختیاری است. به جز واحدهای اختیاری، سایر واحدها اجباری بوده و با رعایت پیش‌نیازها و سطح آموخته‌های پذیرفته شدگان، در طول دوره تحصیل ارایه می‌شوند.

جدول شماره ۱

جدول دروس عمومی رشته علوم و مهندسی جنگل در مقطع کارشناسی

ردیف	نام درس	تعداد واحد						پیش‌نیاز	تعداد ساعت
		جمع	نظری	عملی	جمع	نظری	عملی		
۱	زبان فارسی	۴۸	-	۴۸	۳	-	۳		
۲	زبان انگلیسی	۴۸	-	۴۸	۳	-	۳		
۳	تربیت بدنی	۲۴	۱۶	۸	۱	۰/۵	۰/۵		
۴	ورزش ۱	۳۲	۳۲	-	۱	۱	-		
۵	دانش خانواده و جمیعت	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲		
۶	دروس عمومی معارف اسلامی*		-		۱۲	-	۱۲		
جمع کل					۲۲	۱/۵	۲۰/۵		

دروس عمومی معارف اسلامی طبق جدول صفحه بعد

دروس عمومی معارف اسلامی

ردیف	گروه	عنوان درس	تعداد واحدها						تعداد ساعت	پیش نیاز
			نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۱	مبانی نظری اسلام ۴ واحد	اندیشه اسلامی ۱ (مبدا و معاد)	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۲		اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۳		انسان در اسلام	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۴		حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۵	اخلاق اسلامی ۲ واحد	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۶		اخلاق اسلامی (مبانی و مقایسه)	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۷		آبین زندگی (اخلاق کاربردی)	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۸		عرفان عملی در اسلام	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۹	انقلاب اسلامی ۲ واحد	انقلاب اسلامی ایران	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۱۰		آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۱۱		اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۱۲		تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۱۳	تاریخ و تمدن اسلامی ۲ واحد	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۱۴		تاریخ امامت	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۱۵	آشنایی با منابع اسلامی ۲ واحد	تفسیر موضوعی قرآن	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	
۱۶		تفسیر موضوعی نهج البلاغه	-	۳۲	۳۲	۲	-	۲	۳۲	

- ۱- دروس الزامی برای مقطع کارشناسی در مجموع گرایش های پنج گانه ۱۲ واحد از ۳۲ واحد پیشنهادی است.
- ۲- دانشجویان از ۸ واحد پیشنهادی در گرایش مبانی نظری اسلام ۴ واحد، از ۸ واحد در گرایش اخلاق اسلامی ۲ واحد، از ۶ واحد در گرایش انقلاب اسلامی ۲ واحد، از ۶ واحد در گرایش تاریخ و تمدن اسلامی ۲ واحد و از ۴ واحد در گرایش آشنایی با منابع اسلامی ۲ واحد را برمی گزینند

جدول شماره ۲

جدول دروس پایه رشته علوم و مهندسی جنگل در مقطع کارشناسی

ردیف	نام درس	تعداد ساعت							تعداد واحد	ردیف
		جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری	جمع		
۱	آمار و احتمالات	۶۴	۳۲	۳۲	۳	۱	۲			ندارد
۲	اکولوژی	۴۸	-	۴۸	۳	-	۳			ندارد
۳	ریاضیات ۱	۴۸	-	۴۸	۳	-	۳			ندارد
۴	ژنتیک	۶۴	۳۲	۳۲	۳	۱	۲			ندارد
۵	شیمی آلی	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲			ندارد
۶	فیزیک عمومی	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲			ندارد
۷	مورفولوژی و سیستماتیک گیاهی	۶۴	۳۲	۳۲	۳	۱	۲			ندارد
۸	اقتصاد منابع طبیعی	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲			ندارد
۹	خاکشناسی عمومی	۶۴	۳۲	۳۲	۳	۱	۲			ندارد
	جمع کل	۴۴۸	۱۲۸	۳۲۰	۲۴	۴	۲۰			-

جدول شماره ۳

جدول دروس تخصصی رشته علوم و مهندسی جنگل در مقطع کارشناسی

ردیف	نام درس	تعداد واحد							رده
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	مجموع ساعت	
	پیش‌نیاز/هم‌نیاز								
۱	هیدرولوژی عمومی	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	ندارد	
۲	تفسیر عکس‌های هوایی	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	ندارد	
۳	حقوق و قوانین منابع طبیعی	۲	-	۳۲	۲	۳۲	-	۳۲	اقتصاد منابع طبیعی
۴	مساحی و نقشه‌برداری	۲	۱	۳	۳	۳۲	۳۲	۶۴	ریاضیات ۱
۵	هوای اقلیم شناسی	۲	۱	۳	۳۲	۳۲	۶۴	فیزیک عمومی	
۶	سامانه اطلاعات جغرافیایی	۱	۱	۲	۲	۱۶	۳۲	۴۸	تفسیر عکس‌های هوایی
۷	مبانی سنجش از دور	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	ندارد	
۸	درخت شناسی	۲	۱	۳	۳۲	۳۲	۶۴	مورفولوژی و سیستماتیک گیاهی	
۹	اندازه‌گیری درخت	۲	۱	۳	۳۲	۳۲	۶۴	آمار و احتمالات	
۱۰	اندازه‌گیری جنگل	۲	۱	۳	۳۲	۳۲	۶۴	اندازه‌گیری درخت	
۱۱	بوم‌شناسی جنگل	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	اکولوژی	
۱۲	بهره‌برداری منابع جنگلی	۲	۱	۳	۳۲	۳۲	۶۴	ندارد	
۱۳	طرافقی جاده‌های جنگلی	۲	۱	۳	۳۲	۳۲	۶۴	مساحی و نقشه‌برداری	
۱۴	جاده‌سازی	۲	۱	۳	۳۲	۳۲	۶۴	طرافقی جاده‌های جنگلی	
۱۵	مبانی جنگلداری	۲	۱	۳	۳۲	۳۲	۶۴	اندازه‌گیری درخت	
۱۶	فنون جنگلداری	۲	۱	۳	۳۲	۳۲	۶۴	مبانی جنگلداری	
۱۷	نهالستان‌های جنگلی	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	مورفولوژی و سیستماتیک گیاهی	
۱۸	جنگلکاری	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	نهالستان‌های جنگلی	
۱۹	مبانی جنگل‌شناسی	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	درخت شناسی	
۲۰	فنون جنگل‌شناسی	۲	۱	۳	۳۲	۳۲	۶۴	مبانی جنگل‌شناسی	
۲۱	حمایت جنگل	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	مبانی جنگل‌شناسی	
۲۲	حمل و نقل در جنگل	۲	۱	۳	۳۲	۳۲	۶۴	ندارد	
۲۳	خاک‌شناسی جنگل	۲	۱	۳	۳۲	۳۲	۶۴	خاک‌شناسی عمومی	
۲۴	مبانی اقتصاد جنگل	۲	-	۳۲	۲	۳۲	-	۳۲	اقتصاد منابع طبیعی
۲۵	مبانی سیاست جنگل	۲	-	۳۲	۲	۳۲	-	۳۲	حقوق و قوانین منابع طبیعی
۲۶	سیاست منابع جنگلی	۲	-	۳۲	۲	۳۲	-	۳۲	مبانی سیاست جنگل
۲۷	اقتصاد منابع جنگلی	۲	-	۳۲	۲	۳۲	-	۳۲	مبانی اقتصاد جنگل
۲۸	علوم کار در جنگل	۲	-	۳۲	۲	۳۲	-	۳۲	اقتصاد منابع طبیعی
۲۹	جنگلداری شهری	۲	-	۳۲	۲	۳۲	-	۳۲	مبانی جنگلداری
۳۰	مسائل اجتماعی-اقتصادی جنگل	۲	۱	۳	۳۲	۳۲	۶۴	حقوق و قوانین منابع طبیعی	
۳۱	پروژه مدیریت منابع جنگلی	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	مبانی جنگلداری	
۳۲	حفظ اراضی جنگل	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	مبانی جنگل‌شناسی	
۳۳	کارورزی ۱	-	۳	۳	-	۳	-	۱۹۲	مبانی جنگلداری
۳۴	کارورزی ۲	-	۳	۳	-	۳	-	۱۹۲	مبانی جنگلداری
	جمع	۵۳	۳۱	۷۴	۸۴۸	۱۱۸۴	۲۰۳۲	-	

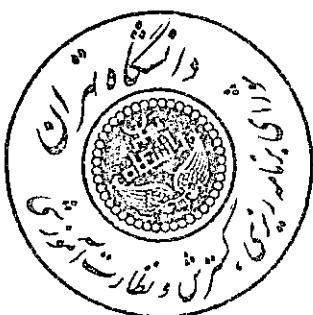

جدول شماره ۴

جدول دروس اختیاری رشته علوم و مهندسی جنگل در مقطع کارشناسی

ردیف	نام درس		تعداد واحد						تعداد ساعت	ردیف
			نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۱	زبان تخصصی		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	ندارد
۲	درخت شناسی - بازداشتگان		۲	۱	۳	۱	۱	۲	۴۸	درخت شناسی
۳	علوم محیط زیست		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	مورفولوژی و سیستماتیک گیاهی
۴	پارک های ملی و جنگلی		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	مبانی جنگل شناسی
۵	قارچ شناسی جنگل		۱	۱	۲	۱	۱	۲	۳۲	مبانی جنگل شناسی
۶	شناخت بذر درختان جنگلی		۱	۱	۲	۱	۱	۲	۴۸	درخت شناسی
۷	اکوتوریسم		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	اکولوژی
۸	شناخت منابع طبیعی		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	ندارد
۹	تفییر اقلیم		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	هوای اقلیم شناسی
۱۰	مدیریت خاک نهالستان های جنگلی		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	خاکشناسی جنگل
۱۱	درختان و درختچه های دارویی و زینتی		۱	۲	۳	۱	۲	۲	۶۴	درخت شناسی
۱۲	ریاضیات ۱		-	۴۸	۳	-	۳	۳	۴۸	ریاضیات ۱
۱۳	کالاهای غیرچوبی جنگل		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	درخت شناسی
۱۴	جامعه شناسی روستایی		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	ندارد
۱۵	مبانی کارآفرینی		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	ندارد
۱۶	فیزیولوژی درختان جنگلی		۱	۱	۲	۱	۱	۲	۴۸	درخت شناسی
۱۷	ترویج و آموزش منابع طبیعی		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	ندارد
۱۸	حیات وحش جنگل		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	اکولوژی
۱۹	آتش سوزی جنگل		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	مبانی جنگل شناسی
۲۰	بیماری های درختان جنگلی		-	۲۲	۲	-	۲	۲	۳۲	مبانی جنگل شناسی
۲۱	جلسه بحث		-	۱	۱	-	-	-	۳۲	فنون جنگلداری
۲۲	چوب شناسی و صنایع چوب		۲	۱	۳	۱	۱	۱	۴۸	درخت شناسی
	جمع		۷	۳۸	۴۵	۶۰۸	۶۰۸	۲۲۴	۸۳۲	-

*دانشجویان موظف هستند در طول دوره تحقیل در مجموع ۱۰ واحد از درس های اختیاری جدول بالا را اخذ نمایند.

نام فارسی درس: آمار و احتمالات

نام انگلیسی درس: Statistic and Probabilities

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: پایه

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سینهار □ ندارد □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سفر علمی □

هدف درس: آشنایی دانشجویان با اصول و مفاهیم اصلی آماری مورد نیاز در منابع طبیعی هدف درس می باشد.

سرفصل درس :

نظری: تعاریف آماری شامل جامعه و نمونه، جدول توزیع فراوانی، آمار توصیفی (پارامتر های مرکز و پراکندگی)، احتمالات تام، تبدیل و ترکیب، امید ریاضی، توزیع دو جمله ای و نرمال، آزمون فرض، آزمون تفاوت میانگین و واریانس به روش t استیودنت، همبستگی و رگرسیون، تجزیه واریانس ساده، آزمون نکوئی برازش (کای اسکوئر، نمودار های چندک-چندک)، روش های غیر پارامتری (مقایسه میانگین و واریانس دو نمونه شامل ویلکاکسون، کروسکال والیس ولوین، آزمون های نرمال بودن مانند کلموگروف - اسمیرنوف، اندرسون دارلینگ)، ضریب همبستگی غیر پارامتری (مانند کندال و اسپیرمن)، منحنی رشد، تحلیل بقا، نمونه گیری.

عملی: استفاده عملی از نرم افزار های SPSS و MINITAB، حل مسائل با تکیه بر داده های زیست محیطی.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهش
-	۳۰	آزمون های نوشتاری ۷۰	-
-	-	عملکردی	-

فهرست منابع

۱. اصول آمار در علوم منابع طبیعی، محمدرضا بی همتا، محمدعلی زارع چاهوکی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۰.
۲. آمار و احتمالات مقدماتی برای علوم طبیعی، هرمز سهرابی، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۱.
3. The Foundations of Statistics, Leonard J. Savage, Courier Corporation, 2012.

نام فارسی درس: اکولوژی

نام انگلیسی درس: Ecology

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۳ واحد نظری

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت نظری

نوع درس: پایه

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

هدف درس: آشنایی با محیط پیرامون موجودات زنده و تاثیر آنها بر محیط و محیط بر موجودات زنده دیگر

سرفصل درس:

تعریف علم اکولوژی - تعریف اکوسیستم (تحول بیوسنورها و جانشینی یا توالی اکولوژیک) - اصول و مفاهیم انتقال ماده و انرژی در نظامهای اکولوژیک (تشریح انواع چرخه‌های پیوژنوتیمیابی و انتقال انرژی و نحوه تولید در اکوسیستم) - اصول و مفاهیم مربوط به جمعیت، جامعه و روابط متقابل موجودات زنده (تشریح ویژگی‌های جمعیت و جامعه و نیز تعریف و تشریح آشیانهای اکولوژیک) - تاثیر عوامل اکولوژیک بر رشد و پراکنش موجودات زنده (تشریح عوامل اکولوژیک و طبقه‌بندی آنها شامل عوامل اقلیمی، نور، دما، آب و ... و نیز تشریح عوامل محدود کننده رشد) - زنگنه و اکولوژی و آشنایی با مفهوم تکامل - آشنایی با بیوم‌های مختلف کره زمین و نیز آشنایی با جوامع دریایی و آب شیرین - آشنایی با طیف اکولوژیک و بیولوژیک.

روش ارزیابی (درصد)

پروره	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
۲۰	آزمون های نوشتاری ۵۰ عملکردی	۱۰	۲۰

فهرست منابع

۱. اکولوژی، محمد رضا اردکانی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۳.
۲. اکولوژی عمومی، محمد موسایی سنجرهای، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، ۱۳۹۱.
3. Ecology: Concepts and Applications, Manuel Molles, 7th Edition, Mc GrawHill, 2015.

نام فارسی درس: ریاضیات ۱

نام انگلیسی درس: Calculus 1

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۳ واحد نظری

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت نظری

نوع درس: پایه

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سینما □ آزمایشگاه □ ندارد □ سفر علمی □ کارگاه □

هدف درس: آشنایی دانشجویان با کاربردهای ریاضیات در حل مسائل مهندسی منابع طبیعی

سرفصل درس:

نظری: مختصات قطبی، ارتباط مختصات قطبی با دکارتی، معادله یک منحنی در مختصات قطبی، رسم منحنی‌های قطبی خاص، تابع، تابع جبری، تابع متعالی (مثلثاتی، معکوس مثلثاتی، نمایی، لگاریتمی، هذلولی و معکوس توابع هذلولی)، رسم منحنی توابع، حد، قضایای حد، حدود راست و چپ، صور مبهم و رفع ابهام آنها، پیوستگی، مشتق، مشتق تابع مقدماتی، مشتق تابع مرکب، مشتق تابع ضمنی، مشتق تابع پارامتری، مشتق تابع معکوس، مشتق مراتب بالاتر، قضیه‌ی رُل، قضیه‌ی مقدار میانگین، ماگزینم و مینیمم توابع، تحدب، تکرار و نقطه‌ی عطف، بهینه‌سازی، دیفرانسیل، کاربردهای دیفرانسیل (محاسبات تقریبی)، انتگرال، انتگرال نامعین تابع مقدماتی، روش‌های انتگرال گیری (تفییر متغیر، تجزیه کسرها و جزء به جزء)، انتگرال معین، خواص انتگرال معین، قضیه‌ی اساسی انتگرال، کاربردهای انتگرال (محاسبه‌ی مساحت، حجم اجسام دوار، طول قوس، مساحت جانبی رویه‌های دوار و مرکز ثقل)، انتگرال‌های ناسره، دنباله، سری، بسط توابع به سری تیلور و ماکلوران. عملی: حل مساله، استفاده از نرم افزار MATLAB در حل مسائل ریاضیات.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهه
۱۰	۳۵	آزمون های نوشتاری ۵۰ عملکردی	۵

فهرست منابع

۱. حساب دیفرانسیل و انتگرال و هندسه تحلیلی، رابرت الکساندر آدامز، ترجمه علی اکبر عالم زاده، موسسه انتشارات علمی دانشگاه صنعتی شریف، ۱۳۹۵.
2. Stewart, J., Calculus: early transcendentals. Cengage Learning, 2015.
3. Thomas, G. B., Weir, M. D., Hass, J., & Giordano, F. R., Pearson. Thomas' Calculus Early Transcendentals. 2010.

نام فارسی درس: ژنتیک

نام انگلیسی درس: Genetic

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: پایه

پیش فیز: ندارد

آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ سینیار □ آزمایشگاه ■ ندارد □ کارگاه ■ سفر علمی □

هدف درس: آشنایی با مبانی و اصول ژنتیک و کاربرد آن در عرصه منابع طبیعی

سرفصل درس:

نظری: تاریخچه علم ژنتیک، اصول و مبانی ژنتیک، محل قرارگیری ژنوم در سلول، کروموزوم‌ها، ساختار و چگونگی تقسیم کروموزوم‌ها، طرز تشکیل سلول‌های جنسی، میتوز و متیوز، اثر متقابل ژن‌ها شامل پیوستگی، کراسینگ آور، جهش، نوترکیبی و اهمیت آنها، اثر محل ژن در نوع فعالیت آن، تغییر در ساختار کروموزوم‌ها، مروری بر ژنتیک مندلی، اساس بیوشیمی وراثت، ژنتیک بیوشیمی شامل رابطه ژن‌ها با بیوشیمی، طرز عمل ژن‌ها و ساخته شدن پروتئین، رمز ژنتیک، مدل اپران، ژنتیک جامعه، وراثت سیتوپلاسمی، ژنتیک کتنی، ژنتیک مولکولی شامل شناخت ماده ژنتیکی DNA و RNA و ساختمان آن‌ها، فرایند همانندسازی DNA به عنوان منبع داده در مطالعات ژنتیک، آلل، فنوتیپ، ژنوتیپ، جهش‌های خنثی و غیرخنثی در رشته DNA، مناطق رمزگزار و غیر رمزگذار در رشته DNA، آشنایی با مفاهیم ژنتیک جمعیت، آشنایی با مفهوم گونه‌های GMO و پیامدهای مثبت و منفی استفاده از آنها، کاربرد ژنتیک در منابع طبیعی و حفاظت از تنوع زیستی.

عملی: آشنایی با آزمایشگاه ژنتیک، دستگاهها و کارکرد آنها، آشنایی با مراحل استخراج آنزیمهای DNA و روش‌های مطالعه هر یک در حد امکان.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۱۰	۲۰	آزمون‌های نوشتاری ۷۰	-
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. ژنتیک جنگل، تیوتی. ال وايت، دبلیو، توماس آدامز، دیوید، بی، نثار. ترجمه محمدرضا بی همتا، نقی شعبانیان، محمد شفیع رحمانی و یاور وفایی، انتشارات دانشگاه تهران ۱۳۹۳.
۲. ژنتیک مولکولی، جیمز واتسون، ترجمه پروین پاسالار و عباس صمدی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۸.
۳. مبانی و مسائل ژنتیک، ویلیام استانفیلد و سوزان الرود، ترجمه رضا پیله چیان، رضا محمدی و غلامرضا معتمدی، انتشارات آبیز، ۱۳۸۱.
4. Benjamin Lwin, Genes - Volume 6, Oxford University Press. 1997.

نام فارسی درس: شیمی آلی

نام انگلیسی درس: Organic Gheimistry

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: پایه

پیش نیاز: تدارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سeminar □

آزمایشگاه □

کارگاه □

سفر علمی □

ندارد ■

هدف درس: آشنایی دانشجویان با ساختار انواع ترکیبات آلی.

سرفصل درس:

تاریخچه، تعریف و اهمیت شیمی آلی، آشنایی با انواع گروههای عاملی ترکیبات آلیفاتیک (شامل آلکان‌ها، سیکلوآلکان‌ها، آلکن‌ها، آلکین‌ها) آلکیل هالیدها، ترکیبات آروماتیک، فنل‌ها، اترها، آلدئیدها و کتون‌ها، کربوکسیلیک اسیدها و استر، آمین‌ها، آمیدها.

روش ارزیابی (درصد)

پژوهش	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون‌های نوشتاری ۶۰	۲۵	۱۵
	عملکردی		

فهرست منابع

۱. مبانی شیمی آلی، یاوری، ع، ویرایش هشتم، انتشارات توپردازان، ۱۳۹۳.
۲. شیمی آلی، محمودی هاشمی، م، سیدی، س، م، عزآبادی، ع. انتشارات دانشگاه صنعتی شریف. ویراش اول، چاپ دوم. ۱۳۸۶.
3. Organic Chemistry Morrison & Boyd, Morrison, R.T., and Boyd, R. N., 2016.
4. Organic Chemistry, McMurry, J., 8th ed. 2012.

نام فارسی درس: **فیزیک عمومی**
نام انگلیسی درس: **General Physics**

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: پایه

پیش نیاز: ندارد

آموزش تكمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □

هدف درس: هدف این درس آموزش مبانی و مفاهیم پایه و فرمول‌های فیزیک کاربردی و منتخبی در سطح فیزیک ۱ و ۲ دانشگاهی است.

سرفصل درس:

اندازه‌گیری کمیت‌های فیزیکی، تبدیل واحدها، خطاهای، قوانین نیوتن، معادلات حرکت ذرات با سرعت و شتاب ثابت، معادلات تعادل ذرات، حرکت دورانی، قانون هیدرواستاتیک، فشار سنج‌ها، اصل ارشمیدس، چگالی، چگالی سنج‌ها، تشکیل حباب، کشش سطحی، شناور سازها (surfactants)، موئینگی، فشار اسمرزی، قانون برنولی در جریان سیال و کاربردهای آن، گاز ایده‌آل، معادله حالت گاز ایده‌آل، قانون بولیل، قانون ماریوت، قانون گلیوساک، نظریه جنبشی گازها، قانون دالتون برای مخلوط گازها، فشار اتمسفر، انرژی جنبشی در گازها، نمودارهای فازی P-T، V-T، P-V، نقطه سه گانه، نقطه بحرانی، فشار بخار، رطوبت نسبی، نقطه شبنم، نقطه جوش، مفهوم دما و گرمای، دما سنج‌ها، واحدهای مختلف دما، گرمای و انواع تغییر فاز در مواد، تغییر نقطه جوش در اثر فشار، مودهای انتقال گرمای: جابجایی، هدایت، تشعشع (تابش)، گرماسنجی، بمب کالریمتر، هدایت الکتریکی، انواع مقاومت الکتریکی، الکترو استاتیک و قانون کولن، ضربی دی الکتریک، انواع خازن و سلف، مختص‌رسی درباره قوانین ماکسول در الکترومغناطیس، تابندۀ ایده‌آل، طیف گسیلی، جسم سیاه، خاکستری و سفید از نظر تشعشع، تابش خورشیدی، مختص‌رسی درباره ابر رساناها، نیمه‌هادی‌ها و سلول‌های خورشیدی، پدیده فتوالکتریک، اثر گلخانه‌ای، قوانین تبدیل کار و گرمای، نور و منابع مختلف، قوانین انعکاس و شکست نور، نورسنجی، کمیت‌های نور سنجی و واحدهای آن، امواج صوتی (تولید، انتشار و جذب صوت).

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۵	۲۵	آزمون های نوشتاری ۶۰	-
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. فیزیک، دیوید هالیدی، رابت رسنیک، ترجمه منیژه رهبر، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۹۵.
2. Fundamentals of Physics, Halliday, D., Resnick, R., Walker, J., 10th ed., wiley. 2014.
3. College Physics, Giambattista, A., Richardson, B., and Richardson, R., 4th Ed, McGraw-Hill. 2012.

نام فارسی درس: مورفولوژی و سیستماتیک گیاهی

نام انگلیسی درس: Morphology and Plant Taxonomy

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: پایه

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ کارگاه □ سمینار □ آزمایشگاه ■

هدف درس: شناخت اندام‌های زایشی و رویشی گیاه و روش‌های رده‌بندی گیاهان

سرفصل درس:

نظری: کلیات، اهمیت و کاربرد گیاهشناسی، ریخت‌شناسی اندام‌های رویشی: انواع ریشه، انواع ساقه، انواع برگ، ریخت‌شناسی اندام‌های زایشی؛ گل، گل آذین، و انواع آن، میوه، انواع میوه، دانه، رده‌بندی؛ تعریف، اصول رده‌بندی گیاهی، انواع رده‌بندی، واحدهای رده‌بندی، اصول نام‌گذاری علمی گیاهان، گیاهان آوندی و عالم گیاهی، پیداگزادان، مطالعه تیره‌های گیاهی مختلف پیداگزادان شامل بازدانگان (سروها، کاج‌ها، سرخدارها)، حدواتسطها؛ افردا، نهاندانگان شامل؛ تک لپهای‌ها و دو لپهای‌های مهم موجود در فلور ایران.

عملی: شناسایی ماکروسکوپی و میکروسکوپی گیاهان در آزمایشگاه و هرباریوم، بازدید از باغ‌های گیاهشناسی و هرباریوم، آشنایی با نحوه جمع‌آوری و خشک کردن گیاهان و نام‌گذاری آنها و اصول نگهداری نمونه‌های خشک شده گیاهان و نام‌گذاری آنها.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروره
۱۰	۲۰	آزمون‌های نوشتاری ۷۰	-
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. ریخت‌شناسی و رده‌بندی گیاهی، آذرنیوند، حسین، نشریه آموزشی دانشکده منابع طبیعی، ۱۳۹۲.
۲. سیستماتیک گیاهی، شاهواری، انتشارات دانشگاه ابوعلی سینا، ۱۳۹۱.
۳. تاکسونومی گیاهی و سیستماتیک زیستی، کلایو استیس، ترجمه احمد رضا خسروی، انتشارات دانشگاه شیراز، ۱۳۸۸.
۴. سیستماتیک گیاهی، بهرام زهزاد، انتشارات دانشگاه پیام نور، ۱۳۸۷.
۵. گیاه‌شناسی کشاورزی، مهدی محمدی، نشر سپهر، ۱۳۸۷.
۶. گیاه شناسی پایه، احمد قهرمان، انتشارات: دانشگاه تهران، ۱۳۸۳.

نام فارسی درس: اقتصاد منابع طبیعی

نام انگلیسی درس: Natural Resources Economics

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: پایه

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سینما □ ندارد ■ سفر علمی □ کارگاه □

هدف درس: آشنایی با مبانی علم اقتصاد برای دانشجویان رشته های منابع طبیعی

سرفصل دروس:

کلیات: تعاریف اقتصاد، فعالیت اقتصادی، اقتصاد خرد و کلان، اقتصاد، نظام اقتصادی و علم اقتصاد، انواع اقتصاد موضوعی، ضرورت اقتصاد برای رشته های مهندسی، تولید، واحد تولیدی و عوامل تولید، کار، منابع طبیعی و سرمایه، انواع سرمایه های ثابت و متغیر، سرمایه های اقتصادی، طبیعی و اجتماعی، تحول و اثرات سرمایه در اقتصاد، تقاضا و تولید، محصولات جانشین و همراه، کالاهای معمولی، لوکس و پست، مفهوم بازار، قانون قیمت واحد و جغرافیای بازار، عرضه، تقاضا و دست نامرئی یا ساز و کار تعیین قیمت تعادلی، انواع بازارها، ساختار بازار، بازارهای رقابتی و انحصاری.

اقتصاد تولید و سوالات آن، تابع تولید با یک نهاده متغیر، انواع تابع تولید، قانون بازده نزولی، تولید کل متوسط و نهایی، ارتباط تولید با هزینه، انواع هزینه ها، هزینه های آشکار و پنهان، هزینه های تولید و منحنی آن، درآمد کل، هزینه کل، سود کل، شروط حداقل سازی سود.

اقتصاد کلان، کارگزاران اقتصادی، روابط اقتصادی در یک سیستم اقتصادی، تولید ملی، شاخص های تولید، روش های برآورد تولید ملی، روش تولید، روش توزیع و روش مصرف، ارزش افزوده، شاخص های قیمت، شاخص قیمت مصرف کننده، نرخ متوسط تورم و نرخ نقطه به نقطه تورم، نرخ رشد اقتصادی، جمعیت شاغل، جمعیت بیکار، نرخ بیکاری. رابطه شاخص های اقتصاد کلان.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پرورژه
-	-	آزمون های نوشتاری ۸۰	۲۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. اصول اقتصاد کشاورزی، کوپاهی، مجید، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۱.
۲. مبانی اقتصادی-عملی اداره جنگل ها، سعید، ارسطو، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۸.
۳. اقتصاد منابع تجدید شونده، احمدیان، مجید، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۸۸.
4. Principles of Economics, Mankiw, N. G., Fourth Edition. International Student Edition. 2007.

نام درس به فارسی: **حکشناسی عمومی**

نام درس به انگلیسی: **General Soil Science**

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: پایه

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سeminar ■

سفر علمی ■ آزمایشگاه ■ کارگاه ■

ندارد ■

هدف درس: شناخت خاک به عنوان بستر حیات، ویژگی‌های خاک‌ها، شناخت خاک‌های مشکل‌دار و راه‌کارهای اصلاح آنها، شناخت تخریب خاک و فرسایش و روش‌های مقابله با آن

سرفصل درس:

نظری: سنتگها و فرایندهای هوادیدگی آنها، تشکیل و رده‌بندی خاک‌ها، خصوصیات فیزیکی خاک (رنگ، ساختمان، وزن مخصوص ظاهری و حقیقی، تخلخل، مقدار رطوبت (وزنی و حجمی) و تقسیم بندی حدود رطوبتی خاک (اشباع، ظرفیت زراعی و نقطه پذیرگی)، نفوذپذیری و هدايت هیدرولیکی)، خصوصیات شیمیایی (کانی‌های خاک، کانی‌های رسی و ساختمان و تقسیم‌بندی آنها، ظرفیت تبادل کاتیونی و آنیونی، پهاش (خاک‌های قلیایی و اسیدی)، هدايت الکتریکی، مواد آلی و تقسیم‌بندی آنها، چرخه نیتروژن و فرایندهای نیتریفیکاسیون و دنیتریفیکاسیون، عناصر غذایی ضروری و شکل‌های قابل جذب آن‌ها برای گیاهان در خاک (میکرو و ماکرو)، خصوصیات بیولوژیک خاک، میکرو و ماکروگانیسم‌های خاک و تقسیم‌بندی و نقش آن‌ها در فرایندهای مختلف در خاک.

عملی: اندازه‌گیری متغیرهای بافت؛ آهک؛ ماده آلی؛ نیتروژن؛ فسفر؛ پتاسیم؛ کلر؛ گچ؛ اسیدیته (pH)؛ شوری؛ وزن مخصوص ظاهری، وزن مخصوص حقیقی؛ ظرفیت زراعی؛ نقطه پذیرگی، بازدید صحرائی و تشریح پروفیل خاک در طول یک روز.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پرتو
۵	۲۰	آزمون های نوشتاری ۵۰	۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. مبانی خاک شناسی، هنری دونالد فوت، ترجمه مسعود حکیمیان، شهلا محمودی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۱.
۲. مبانی خاک شناسی و رده‌بندی خاک، محمد جعفری و فریدون سرمدیان، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۷.
۳. روش‌های تجزیه خاک (نمونهبرداری و تجزیه‌های مهم فیزیکی و شیمیایی)، مجتبی جعفری حقیقی، انتشارات ندای صحي ۱۳۸۲.

نام فارسی درس: هیدرولوژی عمومی

نام انگلیسی درس: General Hyrdology

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: ندارد

آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سینیار □ آزمایشگاه □ سفر علمی ■ کارگاه □

هدف درس: آشنایی دانشجویان با کلیات علم هیدرولوژی

سرفصل درس:

نظری: تعریف و تاریخچه هیدرولوژی، گردش آب، بررسی فاکتورهای مؤثر در گردش آب، محاسبه بیلان آبی، تبخیر و تعرق و عوامل موثر بر آن و نحوه محاسبه و برآورد تبخیر و تعرق واقعی و پتانسیل، تحلیل آمار بارندگی، محاسبه بارندگی متوسط یک منطقه با استفاده از روش‌های میانگین و همباران و تیسن، منحنی های مدت و فراوانی، باز سازی و برآورد داده‌های اندازه‌گیری نشده، اندازه‌گیری آبهای سطحی ساکن (تالابها و دریاچه‌ها) و جاری (نهرها و رودخانه‌ها) معرفی روش‌های اندازه‌گیری دبی جسم شناور، خط کش مخصوص، روش شیمیابی، سرریز و روزنه، مانینگ، فرمولهای تجربی محاسبه هر ز آبها، اندازه‌گیری رسوب، تحلیل جریان‌های سطحی و بیلان آب، کیفیت آب و حمل مواد رسوبی، حفاظت و تولید و تنظیم جریان آبها.

عملی: حل تمرین و در صورت تشخیص مدرس بازدید از پروژه‌های هیدرولوژیک و اندازه‌گیری و ثبت رویدادهای هیدرولوژیک.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهه
-	-	آزمون‌های نوشتاری ۱۰۰	-
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. هیدرولوژی مناطق خشک، زکای سن، ترجمه شهرام خلیقی سیگارودی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۵.
۲. اصول هیدرولوژی کاربردی، امین علیزاده، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۸۷.
۳. هیدرولوژی کاربردی جلد ۱، محمد مهدوی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۴.
۴. هیدرولوژی کاربردی جلد ۲، محمد مهدوی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۷.

نام فارسی درس: تفسیر عکس‌های هوایی
عنوان انگلیسی درس: Aerial Photo Interpretation

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سeminar □ آزمایشگاه ■ ندارد □ سفر علمی □ کارگاه

هدف درس: آشنایی دانشجویان با عکس‌های هوایی و چگونگی استخراج بعضی اطلاعات از آنها

سرفصل درس:

نظری: تعریف سنجش از دور و شاخه‌های آن، عکس‌های هوایی به عنوان بخشی از سنجش از دور، تاریخچه عکس هوایی و تکامل آن، انواع فیلم، دوربین و عکس هوایی، بازتاب پدیده‌ها، دلیل قرمز بودن پوشش گیاهی در عکس‌های مادون قرمز، چگونگی برداشت عکس‌های هوایی، پوشش طولی و عرضی، عکس‌های استریو و برجسته بینی، سیستم پروژکسیون در عکس هوایی و نقشه توپوگرافی، مقایسه در عکس هوایی و نقشه توپوگرافی، خطای جابجایی در عکس هوایی، تصحیح هندسی عکس‌های هوایی مناطق مسطح به روش نقاط کنترل زمینی، موزاییک عکس‌های هوایی، سطح موثر عکس، برآورد مساحت بر روی عکس، عوامل تفسیر عکس‌های هوایی، کلید تفسیر، کاربردهای عکس‌های هوایی در منابع طبیعی، برآورده تراکم پوشش گیاهی، برآورده ارتفاع درختان براساس جابجایی، آشنایی با دوربین هوایی دیجیتال UltrCam و عکس‌های رقومی آن، محاسبه مقیاس در عکس‌های رقومی و یا اسکن شده، محاسبه مقیاس در موزاییک رقومی، سامانه موقعیت یابی جهانی(GPS & DGPS) و اصول کار آن، کاربرد GPS در تهیه اطلاعات زمینی.

عملی: برجسته بینی با استریسکوپ های جیبی و آینه دار، محاسبه مقیاس، تفسیر عکس‌های هاردکپی با استریسکوپ آینه دار، اسکن و موزاییک سازی عکس‌ها در محیط فتوشاپ، کار با عکس‌های رقومی و تهیه تصاویر رنگی در محیط فتوشاپ، تصحیح هندسی عکس اسکن شده، تفسیر عکس اسکن شده در محیطی مانند ArcView و تهیه نقشه وکتوری، برداشت زمینی با GPS.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۰	۲۵	آزمون های نوشتاری ۴۰	۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. اصول سنجش از دور نوین و تفسیر تصاویر ماهواره ای و عکس‌های هوایی، سید کاظم علوی پناه، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۴.
۲. اصول تفسیر عکس‌های هوایی، محمود زبیری و احمد دالکی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۲.
۳. سنجش از دور و GIS برای مدیران، استفن آرنوف، ترجمه‌ی علی اصغر، درویش صفت، مهتاب پیر باوقار و منیزه رجب پور، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۱.
۴. عکس‌های هوایی: اصول و تفسیر، علی سعیدی، انتشارات دانشگاه امام حسین، ۱۳۸۱.

نام فارسی درس: حقوق و قوانین منابع طبیعی

نام انگلیسی درس: Natural Resources Laws and Administration

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: اقتصاد منابع طبیعی

آموزش تکمیلی عملی: دارد □   ندارد ■

سفر علمی □   آزمایشگاه □   کارگاه □

سمینار □

هدف درس: هدف درس آشنایی دانشجویان با مسائل اداری و حقوقی و قانونی نهادهای مرتبط با مدیریت جنگل و مراتع در ایران و نیز قوانین مرتبط بین‌المللی است.

سرفصل درس:

نظری: اهمیت قوانین در مدیریت منابع طبیعی، تاریخچه قوانین منابع طبیعی در ایران، تشکیلات اداری منابع طبیعی در ایران، تشکیلات اداری منابع طبیعی در سایر کشورها و قوانین آنها در حد آشنایی، سیر تحول قوانین منابع طبیعی و محیط‌زیست بین‌المللی و نقش آنها در مدیریت، مبانی قوانین منابع طبیعی و محیط‌زیست، زمین و منابع طبیعی در فقه اسلامی، اصطلاحات حقوقی، قاعده حقوقی، قانون و عرف در مدیریت منابع طبیعی، اجرای قانون، تشکیلات مالکیتی منابع طبیعی تجدیدشونده در کشور، وظایف حاکمیتی، حفاظت، أحیا، توسعه، بهره‌برداری، ممیزی، تحول قوانین و آینده نگری.

پژوهش: انجام تحقیقی در زمینه قوانین و مدیریت اجرایی منابع طبیعی تجدیدشونده در کشور ایران یا سایر کشورهای جهان، به صورت فردی یا گروهی یا ترجمه مقالات و متنون انگلیسی مرتبط با موضوعات مطرح شده در کلاس به تشخیص معلم درس یا بررسی پروندهای حقوقی مرتبط با مسائل جنگل‌ها و مراتع کشور که در محاکم قضایی مختومه شده اند.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهه
۲۰	۲۵	آزمون های نوشتاری ۳۵	۲۰
عملکردی			

فهرست منابع

۱. حقوق و قوانین منابع طبیعی، تقی شامخی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۲.
  ۲. بوم‌شناسی علم عصیانگر، مجموعه مقالات کلاسیک در بوم‌شناسی، عبدالحسین وهاب‌زاده، نشر چشم، ۱۳۸۷.
  ۳. مبانی حقوق عمومی، ناصر کاتوزیان، نشر میزان، ۱۳۸۶.
  ۴. تاریخ علوم منابع طبیعی کشور، کریم جوانشیر، انتشارات وزارت کشاورزی، ۱۳۷۰.
5. Governing the commons: the evolution of institutions for collective action. Elinor Ostrom, Cambridge University Press, 2012.

نام فارسی درس: مساحتی و نقشهبرداری

نام انگلیسی درس: Area determination and Surveying

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: ریاضیات ۱

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سینه □ آزمایشگاه □ سفر علمی □ کارگاه ■ ندارد □

هدف درس: آشنایی با وسائل نقشهبرداری و یافتن توانایی انجام برداشت، محاسبه و رسم نقشه

سرفصل درس:

نظری: کلیات نقشهبرداری (تعريف، تاریخچه، اهمیت و موارد استفاده نقشهبرداری، انواع نقشهبرداری)، مساحتی (تعريف، اخراج عمود بر یک امتداد، امتدادگذاری، اندازه‌گیری فاصله و مساحت، برداشت توسط یک یا چند خط هادی، اندازه‌گیری زاویه به وسیله متر)، ترازیابی (تعريف ترازیابی، انواع ترازیابی، ترازیابی مستقیم، ساختمان ترازیاب، سطح مبنای ارتفاعی، کنترل عملیات ترازیابی)، اندازه‌گیری فاصله (اندازه‌گیری فاصله به طریقه مستقیم، اصول مترکشی، مترکشی در زمین‌های شبیدار و ناهموار، اندازه‌گیری فاصله به طریقه غیرمستقیم، روش استادیمتری، اندازه‌گیری فاصله به طریقه اپتیکی)، اندازه‌گیری زاویه (واحدهای اندازه‌گیری زاویه، روش‌های اندازه‌گیری زاویه، تعیین ژیزمان امتداد، ساختمان زاویه‌یاب، روش‌های مختلف اندازه‌گیری زاویه با تشدیلیت)، انواع خط‌ها در نقشهبرداری، کارتوجرافی (انواع نقشه از نظر مقیاس، علایم قراردادی نقشه، ژئودزی، نقشه توپوگرافی، منحنی میزان، انواع سیستم مختصات، تهیه نقشه‌های فیزیوگرافی و منابع زمین)، آشنایی با GPS و کاربرد آن در منابع زمین، آشنایی با نرم‌افزارهای نقشهبرداری و تهیه نقشه.

عملی: آشنایی با وسائل نقشهبرداری، برداشت برداشت میدانی با وسائل ساده نقشهبرداری، برداشت به وسیله تجزیه زمین به مثلث، شناسائی و ایجاد ایستگاه‌های نقشهبرداری، اندازه‌گیری زاویه و طول اضلاع پیمایش، ترازیابی بین ایستگاه‌های پیمایش، اندازه‌گیری ژیزمان یک امتداد، آموزش کارعملی با گیرنده‌های GPS، آشنایی و کار با انواع دوربین‌های نقشهبرداری، تخلیه اطلاعات و کار با نرم افزارهای شبیه سازی.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروره
۵	۲۰	آزمون های نوشتاری ۵۵ عملکردی	۲۰

فهرست منابع

۱. نقشهبرداری مقدماتی (توپوگرافی)، قدرت الله تمدنی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۳.
۲. مبانی نقشه خوانی، مجتبی یمانی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۳.
3. GPS satellite surveying. Leick, A., Rapoport, L., & Tatarnikov, D., John Wiley & Sons, 2015.

نام فارسی درس: هوا و اقلیم شناسی

نام انگلیسی درس: Climatology

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: فیزیک عمومی

آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ سینهار □

آزمایشگاه ■ کارگاه □ ندارد

هدف درس: آشنایی دانشجویان با علم هوا و اقلیم شناسی و تحلیل رویدادهای آنها

سرفصل درس:

نظری: کلیات شامل تعاریف: اتمسفر و متئورها، دیدهبانی و انواع آن، انواع ایستگاههای هواشناسی، شبکه‌های هواشناسی، تاریخچه و معرفی WMO، هواشناسی و اقلیم شناسی، تابش، خصوصیات، تعاریف و قوانین آن، اثر فاکتورهای نجومی بر تابش، بیلان تابش خورشیدی و اتمسفر، دمای هوا، پارامترهای هواشناسی و اقلیمی دما، فرایند داده‌های اقلیمی دماسنجی، گرادیان قائم دما، نقشه‌های هم دما، درجه بری بودن، وارونگی دما و اثرات آن، ساختمان اتمسفر و خصوصیات آن، فشار هوا، تغییرات زمانی و مکانی فشار، میدان‌های فشار، توزیع افقی فشار و نقشه‌های هم فشار، مراکز فشار موثر بر اقلیم ایران، باد و نیروهای موثر بر جریان هوا، گردش عمومی جو، تقسیم‌بندی بادها در مقیاس‌های سیارهای و منطقه‌ای و محلی، فرایند اقلیمی داده‌های باد سنجی و گلبداده، رطوبت هوا و روابط رطوبت‌سنجی، تبخیر، تبخیر و تعرق پتانسیل واقعی، مدل‌های تجربی برآورد تبخیر و تعرق، چگالش بخار آب در طبیعت، تشکیل ابر و مه و انواع آن، بارندگی و اقسام آن (جبهه‌ای، هم‌رفتی، کوهستانی وغیره)، جبهه‌های هوا، تقسیم‌بندی انواع بارش‌ها (جامد، مایع وغیره)، داده‌های بارندگی، پارامترهای اقلیمی گرادیان بارش، نقشه‌های همباران، نظامهای بارندگی، اقلیم شناسی و معرفی چند سامانه پهنه‌بندی اقلیمی با نگرش کاربردی در منابع طبیعی و کشاورزی. طبقه‌بندی اقلیمی (دومارتن اصلاح شده، آمبرژه) - گرمایش زمین و عوامل موثر بر آن - معرفی پدیده‌های النینو و لانینا و اثرات بلند مدت آن

عملی: معرفی عملکرد دستگاههای اندازه‌گیری پدیده‌های جوی (فشار، دما، بارندگی، تبخیر، باد)، آنالیز نوارهای دستگاههای ثبات (نگاره‌های بارندگی، تابش، دما و باد)، انجام یک پروژه اقلیم شناسی منطقه‌ای.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۰	۲۰	آزمون های نوشتاری ۶۰	۱۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. هوا و اقلیم شناسی، امین علیزاده، غلامعلی کمالی، فرهاد موسوی، محمد موسوی بایگی، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۸۷.
۲. اصول هیدرولوژی کاربردی، امین علیزاده، انتشارات دانشگاه فردوسی، ۱۳۸۷.
۳. هیدرولوژی کاربردی جلد ۱، محمد مهدوی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۴.

نام فارسی درس: سامانه اطلاعات جغرافیایی
Name English: Geographic Information System

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: تفسیر عکس های هوایی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ ندارد ■ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار □

هدف درس: آشنایی دانشجویان مقطع کارشناسی با سامانه اطلاعات جغرافیایی به صورت نظری و عملی با تاکید بر داده های رستری و کاربرد .GIS

سرفصل درس:

نظری: تعریف و تاریخچه GIS، ارکان GIS، زیر سامانه های GIS، ساختار داده در GIS و تبدیل آنها، روش های وارد سازی داده، تهیه مدل رقومی ارتفاع رستری و کاربردهای آن (تهیه نقشه های شبیه، جهت، یگان شکل زمین و سایه روشن پستی و بلندی ها و ...) سامانه های مختصات نقشه و تبدیل آنها، محاسبه پروفیل ارتفاعی مسیر، تهیه خودکار نقشه مناطق قابل رویت از یک نقطه، تهیه خودکار نقشه حوضه آبخیز رودخانه، تصحیح هندسی و مختصات دار کردن نقشه، آشنایی با توابع اصلی و پرکاربرد مانند تعیین مساحت، رویه هم گذاری، تعیین فاصله، Buffer، طبقه بندی، محاسبات روی نقشه، مدل گرافیکی، ... آشنایی با داده های وکتوری، توابع اصلی و پرکاربرد (Union, Merge, Dissolve, Intersect,...) آشنایی با SQL و برس و جو در جدول اطلاعات توصیفی، تهیه نقشه خروجی (Layout)، مکان یابی

عملی: آشنایی با دو نرم افزار GIS (رستر پایه و بردار پایه)، اجرای کلیه موارد و توابع فوق، اجرای شش پروژه در زمینه های مختلف منابع طبیعی.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۰	۲۵	آزمون های نوشتاری ۶۵	-
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. کاربرد داده های سنجش از دور و سامانه های اطلاعات جغرافیایی در توسعه کشاورزی پایدار، حفظ منابع طبیعی و محیط زیست ایران با توجه ویژه به کاربرد، محمدرضا نجفی، محمد اسکندری، سید محمد مرضا بهبهانی، علی فرزانه، عباس گلی، عباس فرشاد، علی آبکار، بهنام باغبان زاده، کوروش خوش الهام، سید جمال خواجه الدین، علی درویش صفت، روشک درویش زاده، سینا سپهری، مسعود شریف، بابک نعیمی، انتشارات سازمان تحقیقات و آموزش و ترویج کشاورزی، ۱۳۹۳.
۲. ارزیابی و برنامه ریزی محیط زیست با سامانه های اطلاعات جغرافیایی GIS، مجید مخدوم فرخنده، علی اصغر درویش صفت، هورفر جعفرزاده، عبدالرضا مخدوم، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۲.
۳. سامانه اطلاعات جغرافیایی کاربردی، علی اصغر درویش صفت، و مهتاب پیرباوقار، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۱.

نام فارسی درس: مبانی سنجش از دور

نام انگلیسی درس: Fundamental of Remote Sensing

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

هدف درس: آشنایی دانشجویان رشته‌های مختلف منابع طبیعی در مقطع کارشناسی با مبانی سنجش از دور به صورت نظری و عملی سرفصل درس:

نظری: تعریف و تاریخچه سنجش از دور، اجزاء و فرآیند سنجش از دور، طیف الکترومغناطیسی، انواع اسکنرها و سامانه‌های سنجش از دوری، سامانه‌های فعال و غیرفعال، سنجش از دور اپتیکی، حرارتی، راداری، لیزری، دوربین‌های هوایی رقومی، داده‌های حاصل از اسکنرهای چند طیفی، انواع توان تفکیک، ماهواره‌های متداول در منابع طبیعی (لندهست، اسپات، NOAA,...)، تصحیح هندسی به روش نقاط کنترل زمینی، تصاویر ماهواره‌ای استریو، روش‌های تجزیه و تحلیل تصاویر شامل تفسیر چشمی، طبقه‌بندی رقومی و تلفیقی، روش‌های بارزسازی شامل پهلوود کنتراست، نسبت گیری و ... معرفی ماهواره‌های Low and High Resolution چگونگی بازتاب گیاه، خاک و آب، طیف سنجی. ضرورت برآورده صحت اطلاعات حاصل از تصاویر ماهواره‌ای و معیار صحت کلی، ارائه نمونه‌هایی از کاربرد سنجش از دور در زمینه‌های مختلف منابع طبیعی.

عملی: آشنایی با تصاویر اپتیکی ماهواره‌ای متداول، تفسیر چشمی تصویر ماهواره‌ای، آشنایی کلی با نرم افزار فتوشاپ و یک نرم افزار سنجش از دوری ساده، تهیه تصاویر رنگی ترکیبی رقومی، انجام عملیات بارزسازی تصویر، انجام تطابق هندسی، طبقه‌بندی نظارت شده و نشده. روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۰	۲۵	آزمون های نوشتاری ۶۵	
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. مبانی سنجش از دور، یوسف رضایی و سیدباقر فاطمی، انتشارات آزاده، ۱۳۹۳.
۲. سنجش از دور (اصول و کاربرد)، حسن علیزاده ریبعی، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها، ۱۳۹۲.
۳. سنجش از دور و GIS برای مدیران، استفن آرنوف، ترجمه‌ی علی اصغر درویش صفت، مهتاب پیرباوقار و منیزه رجب پور رحمتی، انتشارات دانشگاه تهران چاپ دوم، ۱۳۹۱.
۴. اصول سنجش از دور نوین و تفسیر تصاویر ماهواره‌ای و عکس‌های هوایی، سید‌کاظم علوی پناه، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۸.

نام فارسی درس: درخت شناسی

نام انگلیسی درس: Dendrology

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: مورفولوژی و سیستماتیک گیاهی

آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سینهار □ کارگاه □ سفر علمی ■

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مبانی شناسایی درختان جنگلی

سرفصل درس:

نظری: تاریخچه رده‌بندی در جهان، مروری بر اصول نامگذاری و علم رده‌بندی گیاهی، آشنایی با رده‌های مختلف گیاهان گلدار، اصول شناسایی پهنه برگان، آشنایی با انواع کلید های شناسایی، روش استفاده از منابع علم گیاهی از جمله فلورهای منطقه ای، آشنایی با پوشش گیاهی و رویشگاه‌های مناطق رویشی ایران، درختان و درختچه‌های مهم منطقه هیرکانی، درختان و درختچه‌های مهم منطقه زاگرس، درختان و درختچه‌های مهم منطقه ایران و تورانی، درختان و درختچه‌های مهم منطقه خلیج و عمانی، مهمترین درختان پهنه برگ خارجی کاشته شده در ایران.

عملی: بازدید از باغهای گیاه‌شناسی، بازدید از مهمترین مناطق جنگلی ایران، شناسایی گونه‌های درختی و درختچه‌های ایران در هریاریوم.

روش ارزیابی (درصد)

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون های نوشتاری ۶۵	۲۵	۱۰
	عملکردی		

فهرست منابع

۱. درختان و درختچه‌های ایران، ولی الله مظفریان، انتشارات فرهنگ معاصر، ۱۳۸۹.
۲. جنگل‌ها، درختان و درختچه‌های ایران، حبیب‌الله ثابتی، انتشارات دانشگاه یزد، ۱۳۸۷.
۳. فلور ایران، شماره ۱ تیره گز، مصطفی اسدی، انتشارات موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مرتع کشور، ۱۳۶۷.
۴. فلور ایران، شماره ۴ تیره نارون، محبوبه خاتم ساز، انتشارات موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مرتع کشور، ۱۳۶۹.
۵. فلور ایران، شماره ۶ تیره گل رز، محبوبه خاتم ساز، انتشارات موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مرتع کشور، ۱۳۷۱.
۶. فلور ایران، شماره ۱۸ تیره گل ابریشم، محمود ضعیفی، انتشارات موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مرتع کشور، ۱۳۷۵.
۷. فلور ایران، شماره ۴۵ تیره ارغوان، فرج قهرمانی نژاد، انتشارات موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مرتع کشور، ۱۳۸۳.
۸. فلور ایران، شماره ۶۴ تیره زرشک، رحمان آزادی، انتشارات موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مرتع کشور، ۱۳۸۸.
۹. فلور ایران، شماره ۷۴ تیره بید، علی اصغر معصومی و مصطفی اسدی، انتشارات موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مرتع کشور، ۱۳۹۰.
10. Trees: An Illustrated Identifier and Encyclopedia: A Beautifully Illustrated Guide To 600 Trees, Including Conifers, Broadleaf Trees and Tropical Palms, Tony Russell and Catherine Cutler, Southwater, 2014.
11. Trees: A Visual Guide, Tony Rodd and Jennifer Stackhouse, University of California Press, 2008.

نام فارسی درس: آندازه‌گیری درخت

عنوان انگلیسی درس: Tree Measurement

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: آمار و احتمالات

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سینیار □ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سفر علمی ■ ندارد □

هدف درس: آشنایی با مشخصه‌های تک درخت و چگونگی آندازه‌گیری آن‌ها

سرفصل درس:

نظری: کتاب‌ها و منابع مورد استفاده - چرا آندازه‌گیری درخت و جنگل - ارتباط آندازه‌گیری و آمار جنگل با سایر علوم جنگل - تعریف درخت و مشخصه‌های مختلف آن - تعریف انواع قطر - قطر برابر سینه و قطر دوم - آندازه‌گیری انواع قطر - قطر کنده و دلیل آندازه‌گیری آن - همبستگی بین قطر کنده و قطر برابر سینه - وسایل مختلف آندازه‌گیری قطر - خطای منظم و تصادفی در آندازه‌گیری - چگونگی برخورد با انواع خطایها - ارتفاع و تعریف ارتفاع‌های مختلف - چگونگی آندازه‌گیری ارتفاع - چگونگی برخورد با خطای‌در آندازه‌گیری ارتفاع - اساس کار رلاسکوپ - آندازه‌گیری قطر، ارتفاع و حجم با رلاسکوپ - پوست و آندازه‌گیری آن - درصد ضخامت و حجم پوست - ضربیب شکل طبیعی و مصنوعی - ضربیب کاهش طبیعی و مصنوعی - ضربیب کاهش قطری - تعیین سن تک درخت - رویش تک درخت - رویش جاری سالیانه، رویش متوسط بر حسب سن و رویش کل مشخصه‌های مختلف درخت - چگونگی آندازه‌گیری آن‌ها - آندازه‌گیری درخت افتاده - آندازه‌گیری درخت سرپا.

عملی: آندازه‌گیری قطر برابر سینه - محاسبه میزان خطا در یک آندازه‌گیری غلط - آندازه‌گیری قطر دوم در ارتفاعی غیر از ارتفاع برابر سینه - وسایل مختلف و دقت آن‌ها - آندازه‌گیری ارتفاع و چگونگی جلوگیری از ارتکاب خطای‌های ممکن - وسایل مختلف و دقت آن‌ها - آشنایی با رلاسکوپ و کاربرد آن در آندازه‌گیری مشخصه‌های مختلف درخت (قطربرابر سینه و قطر دوم، ارتفاع کامل و ارتفاع پریسلر، ضربیب شکل و حجم) - آندازه‌گیری سن - آندازه‌گیری رویش قطری و طولی.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پرورژه
۵	۲۰	آزمون های نوشتاری ۵۵	۲۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. آندازه‌گیری درخت و زیست سنجی جنگل، منوچهر نمیرانیان، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۸.
۲. آماربرداری در جنگل (آندازه‌گیری درخت و جنگل)، محمود زبیری، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۸.
۳. زیست سنجی (بیومتری جنگل)، محمود زبیری، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۱.
4. Tree and Forest Measurement, P. W. West, Springer, 2015.
5. Forest Inventory: Methodology and Applications, Annika Kangas, Matti Maltamo, Springer, 2006.

نام فارسی درس: اندازه‌گیری جنگل

نام انگلیسی درس: Forest Mensuration

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: اندازه‌گیری درخت

آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ سینیار □ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سفر علمی ■ ندارد □

هدف درس: آشنایی با توده جنگلی و چگونگی اندازه‌گیری مشخصه‌های آن

سرفصل درس:

نظری: کتاب‌ها و منابع مورد استفاده – تفاوت با اندازه‌گیری درخت – روش‌های مختلف برداشت، رسم و تعیین سطح توده – اندازه‌گیری قطر درختان توده – متosteنهای قطر توده – پراکنش تعداد در طبقه‌های قطری در توده‌های همسال و ناهمسال – آشنایی با توزیع‌های احتمالی آماری – کاربرد توزیع‌های آماری در اندازه‌گیری جنگل – پیش‌بینی و شبیه‌سازی فراوانی درخت در طبقه‌های قطری – اندازه‌گیری ارتفاع توده – متosteنهای ارتفاع توده – پراکنش تعداد در طبقه‌های همسال و ناهمسال – شکل توزیع فراوانی تعداد درخت در طبقه‌های ارتفاعی و نگارش آن توسط توزیع‌های احتمالی آماری – مقایسه شکل دو توزیع پراکنش تعداد در طبقه‌های قطری و ارتفاعی در دو توده همسال و ناهمسال – تأثیر تنک کردن بر روی توزیع‌های پراکنش در دو مورد قطر و ارتفاع – آماره یا پارامترهای آماری – تأثیر تنک کردن بر روی انواع متosteنهای قطر و ارتفاع – رابطه قطر و ارتفاع – تشکیل ابر نقاط و کاربرد آن – تجزیه واریانس و رسم منحنی ارتفاع – برآورده حجم توده – استفاده از روابط ریاضی آماری در برآورده حجم – تهیه و بکارگیری جداول حجم – جدول محصول و کاربرد آن – سن توده و انواع آن – تعیین سن توده بکمک راه حل‌های مختلف – رویش توده – رویش قطری توده – رویش ضربه‌شکل – رویش حجمی توده – استفاده از روش‌های مستقیم در تعیین رویش مشخصه‌های مختلف توده – آماربرداری – روش‌های مختلف نمونه‌برداری – تعیین تعداد قطعه‌های نمونه لازم و شبکه آماربرداری – چگونگی پیاده‌سازی شبکه آماربرداری در طبیعت.

عملی: برداشت و رسم نقشه و تعیین سطح یک توده – اندازه‌گیری صدر صد قطر توده – تشکیل جدول توزیع فراوانی و کاربرد آن – محاسبه متosteنهای مختلف قطر – رسم توزیع فراوانی قطر – اندازه‌گیری ارتفاع توده – کاربرد توزیع‌های احتمالی آماری – نمونه‌برداری از توده – اندازه‌گیری قطر و ارتفاع درختان نمونه – محاسبه ضرایب و رسم منحنی ارتفاع در یک جنگل طبیعی – تعیین متosteنهای ارتفاع – تعیین سن توده – تهیه تاریف.

روش ارزیابی (درصد)

اوزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۵	۲۰	آزمون های نوشتاری ۵۵	۲۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. اندازه‌گیری درخت و زیست سنجی جنگل، منوچهر نمیرانیان، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۸.
۲. آماربرداری در جنگل (اندازه‌گیری درخت و جنگل)، محمود زیری، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۸.
۳. زیست سنجی (بیومتری جنگل)، محمود زیری، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۱.
4. Tree and Forest Measurement, P. W. West, Springer, 2015.
5. Forest Inventory: Methodology and Applications, Annika Kangas, Matti Maltamo, Springer, 2006.

نام فارسی درس: **بوم‌شناسی جنگل**

نام انگلیسی درس: **Forest Ecology**

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: اکولوژی

آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ سمینار □

هدف درس: آشنایی با محیط پیرامون موجودات زنده و تأثیر موجودات بر محیط و تأثیر محیط بر موجودات زنده در جنگل

سرفصل درس:

نظری: آشنایی با مفهوم اکولوژی و اکوسیستم- انتقال و ذخیره انرژی در اکوسیستم‌های جنگلی- چرخه‌های عناصر غذایی در اکوسیستم‌های جنگلی- سازگاری و تکامل (جنبه‌های ژنتیکی اکوسیستم)- محیط فیزیکی اکوسیستم جنگل شامل نقش اکولوژیک تابش خورشیدی، دما به عنوان یک عامل اکولوژیک، باد، خاک، آب و نیز آتش) - اکولوژی جمعیت شامل مطالعه فراوانی و پویایی جمعیت‌ها- اکولوژی جامعه (اکوتون، توزیع گونه‌ها در گردابیان‌های محیطی، تأثیرات متقابل بین موجودات زنده در یک جامعه)- تغییرات زمانی در ساختار و عملکرد اکوسیستم‌های جنگلی (توالی اکولوژیک)- تشریح، کلاسه بندی و پهنه بندی اکوسیستم‌های جنگلی ایران و جهان.

عملی: بازدید از نواحی رویشی جنگلی ایران- آشنایی عملی دانشجویان با محیط فیزیکی اکوسیستم‌های جنگلی ایران و تشریح مفاهیم نظری درس.

روش ارزیابی (درصد)

هزار شاهی ای اسلام
هزار شاهی ای اسلام
هزار شاهی ای اسلام
هزار شاهی ای اسلام

فهرست منابع

۱. اکولوژی جنگل، بارتون بارنز، دونالد زاک، شایرلی دنتون و استفان اپور، ترجمه: محمد رضا مروی مهاجر و کیومرث سفیدی، انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تهران، ۱۳۹۱.
۲. اکولوژی عمومی، محمد رضا اردکانی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۵.
3. Plant Ecology in the Middle East, Ahmad Hegazy and Lovett-Doust, Oxford University Press, 2016.
4. Forest Ecology: A Foundation for Sustainable Forest Management and Environmental Ethics in Forestry, J.P. Kimmins, 2003.

نام فارسی درس: بهره‌برداری منابع جنگلی

نام انگلیسی درس: Forest Resources Utilization

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سینه اندیشگاه □ سمینار □

سفر علمی ■ ندارد □ کارگاه □

هدف درس: آشنا شدن دانشجو با روش‌ها، اصول و فنون بهره‌برداری از منابع جنگلی

سرفصل درس:

نظری: مفهوم و تعریف بهره‌برداری از منابع جنگلی، دورنمای کلی از جنگل‌های ایران، تاریخچه بهره‌برداری از منابع جنگلی در جنگل‌های ایران، روند و تغییرات بهره‌برداری از جنگل‌های شمال، دستورالعمل‌های بین‌المللی و ملی در ارتباط با بهره‌برداری از منابع جنگلی، سطوح مختلف برنامه‌ریزی در بهره‌برداری جنگل، ملاحظات محیط‌زیستی در بهره‌برداری از منابع جنگلی، مراحل قانونی و اداری اجرای عملیات بهره‌برداری جنگل، فروش فرآورده‌های جنگلی، درجه بندی فرآورده‌های جنگلی، حفاظت و نگهداری از منابع جنگلی، ساماندهی و کارایی کار، آموزش کار، ایمنی و حفظ سلامتی کار در جنگل، ابزار، وسایل و ماشین آلات بهره‌برداری منابع جنگلی، تاریخچه و روند تکامل ساخت اره موتوری و فناوری آن، ابزار و ماشین آلات قطع، سرشاخه زنی و بینه بری درختان در جنگل‌های طبیعی و دست کاشت، فنون قطع، سرشاخه زنی و بینه بری درختان در جنگل‌های طبیعی و دست کاشت، هزینه و تولید در بهره‌برداری از منابع جنگلی، زمان سنجی در بهره‌برداری از منابع جنگلی، راهکارهای افت چوب، اصول و فنون بهره‌برداری از محصولات غیرچوبی جنگل‌های ایران، ارزیابی زیست محیطی بهره‌برداری از منابع جنگلی.

عملی: شناخت ابزار، وسایل، فناوری و ماشین آلات بهره‌برداری از منابع جنگلی و کار عملی با آنها توسط دانشجویان.

روش ارزیابی (درصد)

هزار شاخصی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۰	۲۰	آزمون های نوشتاری ۶۰	۱۰
۰	۰	عملکردی	

فهرست منابع

۱. بهره‌برداری از جنگل، نصرت الله ساریخانی، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ سوم، ۱۳۸۴.
2. Introduction to forest operations and technology, Jori Uusitalo, JVP forest operation. 2010.
3. Harvesting operations in the tropics, John Sessions, Springer. 2007.
4. FAO model code of forest harvesting practice, Dykstra, D.P. and R. Heinrich. FAO. Rome. 1996.
5. Harvesting Systems and Equipment in British Columbia. Forest Engineering Research Institute of Canada. FERIC Handbook No. HB-12. MacDonald, A.J., 1999.
6. Logging practice; principles of timber harvesting systems. Conway, S. Miller Freeman Publications, Inc. 1984.
7. Working in Harvesting teams, Part 1: Basic knowledge. Per-Erik Persson. Mieab, 2013.

نام فارسی درس: طراحی جاده‌های جنگلی
Name English: Forest Road Planning

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: مساحی و نقشه‌برداری

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■

هدف درس:

سرفصل درس:

نظری: مفهوم و اهمیت جاده‌های جنگلی-جایگاه جاده‌سازی جنگل در نظام علوم جنگل-شبکه جاده‌های جنگلی و حفاظت از محیط‌زیست-پروژه جاده‌های جنگلی و ضوابط کلی و تطبیق با شرایط محیط-رونده تهیه پروژه جاده‌های جنگلی براساس کاعش صدمه به محیط‌زیست-عملیات تخصصی و عملیات میدانی: تعیین مسیر هادی-تعیین مسیر قطعی-پیاده کردن قوهها و پیچهها-هکتومتری-ترازیابی طولی و عرضی-برداشت مسیر جاده-تحویه رسم برداشت‌ها-رسم نقشه‌های محاسبات خاکبرداری و خاکریزی-برآورده زینه و تهیه گزارش.

عملی: کل روند تهیه پروژه جاده‌های جنگلی با رعایت اصول حفاظت محیط‌زیستی توسط گروههای چهار نفره دانشجویان در یک مسیر واقعی در طبیعت (ترجیحاً کوهستانی جنگلی) که بسته به امکانات از ۳۰۰ متر تا یک کیلومتر را شامل می‌شود انجام و نقشه‌های اجرایی و گزارش فنی مسیر برداشت شده توسط هر کدام از دانشجویان ارائه خواهد شد.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۰	۲۰	آزمون های نوشتاری ۶۰	۱۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. دستورالعمل تهیه پروژه راه‌های جنگلی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور. ۱۳۸۴.
۲. راهنمای طرح، اجرا و بهره‌برداری راه‌های جنگلی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور. ۱۳۸۴.
3. Forest road operations in the tropics. Sessions, J., Berlin, Germany: Springer, 2007.
4. Forest Road Manual: Guidelines for the design, construction and management of forest roads. Phillips, H., Ramsay, J., & Dempsey, J., Dublin: National Council for Forest Research and Development. 2004.
5. Forest road planning and landscaping. Häyrynen, T., In Proceedings of the Seminar on Environmentally Sound Forest Roads and Wood Transport, Sinaia, Romania, 17-22 June, 1996. (pp. 50-61). FAO Library.

نام فارسی درس: جاده‌سازی

نام انگلیسی درس: Road Construction

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: طراحی جاده‌های جنگلی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■

هدف درس:

سرفصل درس:

تاریخچه جاده‌سازی و تکامل وسایل و تکنیک‌های ساخت جاده- انواع جاده‌های جنگلی و نقش آنها در جنگل- استاندارد های جاده‌های جنگلی - زمین و خاک به عنوان بستر و ساختمان اصلی جاده - مکانیک خاک، جایگاه مکانیک خاک، تاریخچه حجمی و وزن اجرای خاک، تجزیه فیزیکی خاک، انواع دانه بندی، .... کاربرد چرایی در برنامه‌ریزی جاده‌سازی و بهره‌برداری طبقه بندی خاک . روند ساختن بستر جاده‌های جنگلی براساس کاهش محیط‌زیست - تعیین حریم جاده- آماده کردن مسیر و حریم جاده- عملیات خاکی مسیر جاده و تکنیک های نوین برای کاهش خدمات و حفاظت از محیط‌زیست- تثبیت بستر جاده‌های جنگلی- زه کشی جاده‌های جنگلی با رعایت اصل انواع روش‌های قطب نما- جریان آبها در جنگل - روسازی جاده‌های جنگلی، روشهای و فنون مربوط به آن- تثبیت و حفاظت دیواره‌های جاده‌های جنگلی با استفاده از مصالح زنده و مرده.

عملی: شناخت خصوصیات مهندسی خاک و انجام آزمایش‌های اولیه فیزیکی و مکانیکی خاک در آزمایشگاه مکانیک خاک جنگل- بازدید از جاده جنگلی ساخته شده و بررسی اجزای مختلف آن.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۰	۲۰	آزمون های نوشتاری	۱۰
عملکردی			

فهرست منابع

۱. دستورالعمل تهیه پروژه راه‌های جنگلی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور. ۱۳۸۴.
۲. راهنمای طرح، اجرا و بهره‌برداری راه‌های جنگلی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور. ۱۳۸۴.
3. Forest road operations in the tropics. Sessions, J., Berlin, Germany: Springer, 2007.
4. Forest Road Manual: Guidelines for the design, construction and management of forest roads. Phillips, H., Ramsay, J., & Dempsey, J., Dublin: National Council for Forest Research and Development. 2004.
5. Forest road planning and landscaping. Häyrinen, T., In Proceedings of the Seminar on Environmentally Sound Forest Roads and Wood Transport, Sinaia, Romania, 17-22 June, 1996. (pp. 50-61). FAO Library.

نام فارسی درس: مبانی جنگلداری

نام انگلیسی درس: Principle of Forestry

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: اندازه گیری درخت

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سینیار □ آزمایشگاه ■

ندارد ■ سفر علمی □ کارگاه ■

هدف درس: آشنایی دانشجویان با اصول جنگلداری و مقدمات تهیه طرح جنگلداری.

سرفصل درس:

نظری: کلیات علم جنگلداری - واژه شناسی - تاریخچه جنگلداری در دنیا و ایران - مفاهیم جنگلداری از گذشته تا به حال - رابطه جنگلداری با سایر علوم جنگل - سیر تکاملی جنگلداری - وظایف جنگلداری - تکامل تاریخی روشهای جنگلداری - کاربرد تگرس سیستمی و تفکر سیستمی در جنگلداری - فرایند تعیین اهداف در جنگلداری - رابطه چرخه حل مسئله و جنگلداری - ویژگی های واحدهای جنگلی در مقابل سایر واحدهای تولیدی - مراحل تهیه یک طرح جنگلداری برای سری (بخش).

عملی: آشنایی با نقشه های توپوگرافی - کار با نقشه برای مرزبندی سری (بخش) جنگلی - قطعه بندی بر روی نقشه - نحوه تعیین اهداف به صورت کارگاه آموزشی برای تهیه طرح جنگلداری.

روش ارزیابی (درصد)

پرتوژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
۲۰	آزمون های نوشتنی ۵۰	۲۵	۵
	عملکردی		

فهرست منابع

۱. جنگلداری علمی عملی، غلامعلی بنان، انتشارات سازمان جنگلبانی ایران، ۱۳۴۳.
۲. روش تهیه طرح جنگلداری: طرح جنگلداری جنگل تعلیماتی دانشکده واقع در نوشتر، عزیز اصلی، اثر هرمان، نشریه دانشکده منابع طبیعی، ۱۳۴۸.
۳. برنامه ریزی سیستماتیک، هرمان اثر، مجله منابع طبیعی، ۱۳۵۲.
۴. مبانی جنگلداری، ایرج حسن زاد ناورودی، انتشارات حق شناس، ۱۳۸۸.
5. Forest Management and Planning, Academic Press publications Bettinger P., Boston K., Siry J. P., Grebner D. L.; 2009, 331 P.
6. System Engineering, Methodik und Praxis Daenzer, W. F. et al., Verlag Industrielle Organistaion, Zuerich, 7.Aufl., 1992, 618 P.
7. Informations- und Metainformationsbedarf fuer die forstliche Planung im Hinblick auf ein Wald-Informationssystem, Beiheft zur schweizerischen Zeitschrift fuer Forstwesen Feghhi, J., 1998., 85, 191 P.
8. Gadow K. v., Pukkala T., Tome M.; 2003. Managing Forest Ecosystems, Vol. 8, Springer-Verlag, 517 P.
9. Forest Strategy .Gane M.,: Strategic Management and Sustainable Development for the Forest Sector, Springer-Verlag, 2007, 414 P.
10. Forest Management, Nova Science Publishers Grossberg S. P.; 2009, Inc. 327 P.
11. Waldbewertung, Einfuehrung und Anleitung Mantel, W.,.. BLV verlagsgesellschaft, Muenchen, 6.Aufl,1982., 343 P.
12. Land-use Planning for Sustainable Development , Silberstein J., Maser Ch, Taylor and Francis Group, 2014 255 P.

نام فارسی درس: **فنون جنگلداری**
Forestry Techniques

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: مبانی جنگلداری

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سیناریو □ ندارد ■ آزمایشگاه ■ کارگاه ■ سفر علمی ■

هدف درس: آشنایی دانشجویان با فنون برنامه‌ریزی و روش‌های کنترل در جنگلداری، آشنایی با مدیریت پایدار جنگل.

سرفصل درس:

نظری: کلیاتی در مورد چرخه مدیریت - تعاریف، انواع و روش‌های برنامه‌ریزی - تقسیم بندی برنامه‌ریزی - طرح جنگلداری و طرح آمایش جنگل - سلسله مراتب طرح‌های مرتبط با جنگل - مفهوم طرح آمایش جنگل در حوزه آبخیز - مفهوم طرح جنگلداری در سری (بخش) - مراحل تهیی طرح آمایش جنگل - کلیات و معیارها و شاخصهای پایداری - قسمت‌های مختلف یک طرح جنگلداری - فرآیند کنترل در جنگلداری - سازماندهی کنترل در جنگلداری.

عملی: بکارگیری GIS در تهیی طرح آمایش جنگل - شرکت دانشجویان در کارگاه آموزشی برای اولویت بندی کارکردهای جنگل.

روش ارزیابی (درصد)

هزاره	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
۲۰	آزمون های نوشتاری ۵۰	۲۵	۵
	عملکردی		

فهرست منابع

۱. جنگلداری علمی عملی، غلامعلی بنان، انتشارات سازمان جنگل‌بانی ایران، ۱۳۴۳.
۲. روش تهیی طرح جنگلداری: طرح جنگلداری جنگل تعلیماتی دانشکده واقع در نوشهر، عزیز اصلی، اثر هرمان، نشریه دانشکده منابع طبیعی، ۱۳۴۸.
۳. برنامه‌ریزی سیستماتیک، هرمان اثر، مجله منابع طبیعی، ۱۳۵۲.
۴. جنگلداری مقدماتی، بی. مک مانوس کولینز، فرد ام. وايت، ترجمه سید محمد حسینی، انتشارات دانشگاه مازندران، ۱۳۹۰.
5. Forest Management and Planning, Academic Press publications, Bettinger P., Boston K., Siry J. P., Grebner D. L.; 2009. 331 P.
6. Informations- und Metainformationsbedarf fuer die forstliche Planung im Hinblick auf ein Wald-Informationssystem, Feghhi, J., Beiheft zur schweizerischen Zeitschrift fuer Forstwesen, 1998. 85, 191 P.
7. Forest Strategy: Strategic Management and Sustainable Development for the Forest Sector, Gane M., Springer-Verlag, 2007414 P.
8. Management of Recreation and Nature Based Tourism in European Forests, Pröbstl U., Wirth V., Elands B., Bell S.; 2010. Springer-Verlag, 336 P.
9. Land-use Planning for Sustainable Development, Silberstein J., Maser ChTaylor and Francis Group, 2014. 255 P.

نام فارسی درس: نهالستان‌های جنگلی

نام انگلیسی درس: Forest Nurseries

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: مورفولوژی و سیستماتیک گیاهی

آموزش تكميلی عملی: دارد	■	سفر علمی	■	کارگاه	■	ندارد	□	آزمایشگاه	□	سمینار	□
-------------------------	---	----------	---	--------	---	-------	---	-----------	---	--------	---

هدف درس: آشنا شدن دانشجو با انواع نهالستان جنگلی، طراحی، احداث و مدیریت

سرفصل درس:

نظری: تعریف، مفاهیم و تاریخچه نهالستان‌های جنگلی - انواع نهالستان - تعریف نهال جنگلی - انواع نهال - ویژگیهای اساسی نهال - استاندارد نهال و نهال استاندارد - ویژگی‌های محل احداث نهالستان - طراحی و مشخصات نهالستان‌های دائمی و موقت - استفاده از فن آوریهای نوین در تولید نهال - تقویت زمین نهالستان - شناخت و کاربرد انواع کود‌های طبیعی - بیولوژیک و کود سبز - تهیه کود سبز و ورمی کمبوست - آشنایی بسترها کاشت طبیعی و مصنوعی - کاربرد قارچهای میکوریزی در تولید نهال درختان جنگلی - کاربرد انواع هورمون در تولید نهال - منابع و کیفیت آب آبیاری - فصل و انواع روش کاشت در نهالستان - انواع باز کاشت نهال - موازیت از نهال - هرس - کندن، طبقه بندی و بسته بندی نهال - شناخت و مبارزه با علف‌های هرز نهالستان - شناخت و راههای مبارزه با آفات و بیماری‌های نهالستان‌های جنگلی - شناخت و کاربرد ماشین آلات نهالستان - مدیریت نهالستان.

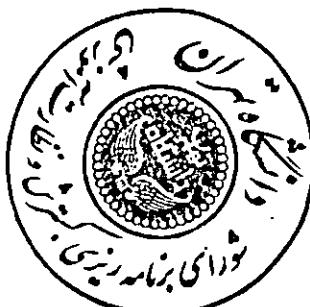
عملی: انجام عملیات در نهالستان‌های جنگلی و انجام کاشت و داشت و برداشت نهال در عرصه نهالستان و بازدید از نهالستان‌های ایران، گلخانه‌های موسسات تحقیقاتی و ارائه گزارش.

روش ارزیابی (درصد)

پروردۀ	آزمون‌های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
۲۰	آزمون‌های نوشتاری ۶۵	-	۱۵
	عملکردی		

فهرست منابع

۱. جنگلکاری و نهالستان‌های جنگلی، احمد مصدق، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۴.
۲. جنگلکاری در خشکبوم، محمد حسین جزیره‌ای، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.
۳. تولید بذر و نهال درختان جنگلی، یحیی دهقانی شورکی، انتشارات موسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی، ۱۳۸۴.
4. Forest Nursery Manual, Production of Bare root Seedlings, Mary L. Duryea and Thomas D. Landis, Springer. 1984.
5. The Evolution of Population Biology, Rama S. Singh and Marcy K. Uyenoyama, Cambridge university press, 2004.
6. Growing plantation Forest, Philip W. West, Springer. 2006.

نام فارسی درس: جنگلکاری

نام انگلیسی درس: Reforestation

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی.

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: نهالستان های جنگلی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سینیار □

هدف درس: آشنا شدن دانشجویان با مفاهیم جنگل کاری و طرح های جنگل کاری، خدمات زیست محیطی جنگل کاری و روش های مختلف

جنگل کاری، تهیه طرح جنگل کاری و مدیریت اجرایی آن

اهداف رفتاری: توانایی اجرای یک پروژه طرح جنگل کاری

سرفصل درس:

نظری: تعریف، مفاهیم و تاریخچه جنگل کاری در ایران و جهان - احیا، بازسازی و غنی سازی جنگل - اهداف جنگل کاری - انواع جنگل

کاری - اثرات زیست محیطی جنگل کاری ها - اصول و معیار های جنگل کاری - نیاز درخت و ویژگی های آن - مبانی و معیار های گزینش گونه برای جنگل کاری

- فوائد و مضار جنگل کاری با گونه های خارجی - اصول و روش های کاشت درختان جنگلی - عملیات آماده سازی، موازبیتی،

پرورشی و حمایتی جنگل کاریها - شناخت ویژگی های اکولوژیکی گونه های درختی مناسب جنگل کاری - شناخت و کاربرد وسایل، لوازم و

ماشین آلات جنگل کاری - کنترل علف هرز - مدیریت آفات و بیماری های مهم - شیوه های مختلف جنگل کاری، بذر کاری، نهالکاری - جنگلکاری در داخل مناطق جنگلی (reforestation) - جنگلکاری در خارج از مناطق جنگلی (afforestation) - معرفی گونه های مناسب جنگل

کاری بر اساس تقسیمات اقلیمی ایران - دستورالعمل تهیه طرح جنگل کاری، شناخت محیط، تشریح عملیات فنی.

عملی: اجرای عملیات نهال کاری در جنگل، بازدید میدانی از عرصه های مختلف جنگلکاری، تهیه و تدوین یک طرح جنگل کاری.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۵	-	۶۰	۲۵
		آزمون های نوشتاری	

فهرست منابع

۱. جنگل کاری در خشکبوم، محمد حسین، جزیره ای، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.
۲. جنگل کاری و نهالستان های جنگلی، احمد مصدق، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۵.
۳. اصول علمی جنگل کاری، افسین دانه کار، بیت الله محمودی، موسسه آموزش علی علمی کاربردی وزارت کشاورزی، ۱۳۹۱.
4. Ecosystem Goods and Services from Plantation Forests, Jürgen Bauhaus, Peter J. van der Meer and Mark kannien, Earthscan, 2010.
5. Growing plantation Forest, Philip W. West, Springer. 2006
6. The Evolution of Population Biology, Rama S. Singh and Marcy K. Uyenoyama, Cambridge university press, 2004.

نام فارسی درس: مبانی جنگل‌شناسی

نام انگلیسی درس: Principles of Silviculture

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: درخت‌شناسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □

هدف درس: آشنا شدن دانشجویان با مفاهیم و تعاریف جنگل، مراحل پیدایش گیاهان و انواع جنگل‌ها، اثرات و خدمات زیست محیطی جنگل، آشنایی با جنگل‌های ایران و جهان، عوامل اثر گذار بر ایجاد جنگل و آشنایی با تیپ‌های جنگلی ایران

سرفصل درس:

نظری: پیدایش گیاهان و تشکیل جنگل‌های جهان - تاریخچه جنگل‌شناسی در ایران و جهان - تعریف جنگل - تعریف جنگل‌شناسی و ارتباط آن با سایر علوم - انواع جنگل - خصوصیات جنگل - تعاریف درخت، درختچه و سایر فرم‌های گیاهان جنگلی - توده جنگلی - پراکنش جنگل‌های جهان - پراکنش جنگل‌های ایران تاثیر محیط بر جنگل - تاثیر جنگل بر محیط - احتیاج درختان جنگلی به نور، آب و حرارت - خصوصیات اقلیمی - تقسیمات اقلیمی - مشخصات کلی خاکهای جنگلی - تاثیر عوامل زنده و بیولوژیک در جنگل - پوشش زنده جنگل - گیاهان معرف رویشگاه‌های جنگلی - خشکه دارهای جنگل - مراحل توالی در جنگل - تیپولوژی جنگل.

عملی: جمع آوری اطلاعات آب و هوایی جنگل‌های ایران و تنظیم گزارش اقلیمی بر اساس سیستم‌های مختلف، معرفی کونه‌های گیاهی کف جنگل و ارائه ویژگیهای اکولوژیکی آنها.

عملی: بازدید از عرصه‌های جنگلی ایران در چند نوبت، شناخت توده‌های جنگلی، اجرای عملیات تیپولوژی در جنگل، جمع آوری گیاهان و نمونه‌های جنگلی و ارائه گزارش علمی.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۵	-	آزمون‌های نوشتاری ۶۰	۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. جنگل‌شناسی جلد ۱، کریم ساعی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۲۷.
  ۲. بررسی اقلیم حیاتی ایران، حبیب الله ثابتی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۱.
  ۳. تقسیمات جنگلی ایران، محمد حسین، جزیره‌ای، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۱.
  ۴. ارتباط نبات و محیط سین اکولوژی، حبیب الله ثابتی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۸.
  ۵. جنگل‌شناسی زاگرس، محمد حسین، جزیره‌ای، مرتضی ابراهیمی رستاقی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.
  ۶. جنگل‌شناسی، احمد مصدق، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۰.
  ۷. جنگل‌شناسی و پرورش جنگل، محمد رضا مهاجر، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۰.
8. The practice of silviculture, Smith,D.M., seventh edition, New yourk, Wily, 1994.
9. The Evolution of Population Biology, Rama S. Singh and Marcy K. Uyenoyama, Cambridge university press, 2011.
10. Der plenterwald und weiter formen stukturierter und gemischer walder. Schutz, J. Ph., Ulmer Eugen Verlag Stuttgart. 2012.

نام فارسی درس: فنون جنگل‌شناسی

نام انگلیسی درس: Silvicultural Techniques

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: مبانی جنگل‌شناسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سینیار □

هدف درس: آشنا شدن دانشجویان با انواع توده‌های جنگلی، تجدید حیات جنگل، نحوه زیست درختان، تشریح توده‌های جنگلی، عملیات پرورشی جنگل، فرم‌های جنگل، شیوه‌های جنگل‌شناسی

سرفصل درس:

نظری: ساختار عمودی و افقی توده‌های جنگلی، ترکیب توده‌های جنگلی، تراکم توده‌های جنگلی، مراحل رویشی درختان جنگلی، تجدید نسل توده‌های جنگلی، روش‌های مختلف احیای توده‌های جنگلی، زادآوری طبیعی، زادآوری مصنوعی، پرورش جنگل، عملیات آزاد کردن، پاک کردن، تنک کردن جنگل، عملیات پرورشی تکمیلی، عملیات پرورشی همگام با طبیعت، روش‌های جنگل‌شناسی، برش‌های مختلف جنگل‌شناسی، شیوه‌های گزینشی، شیوه جنگل پایا، تبدیل و تغییر فرم جنگل، تبدیل جنگل‌های شاخه زاد، تبدیل جنگل‌های مخروبه، نشانه گذاری در جنگل، شدت نشانه گذاری، فصل و کنترل نشانه گذاری، برنامه‌ریزی طرح جنگل‌شناسی، تشریح پارسل.

عملی: تهیه گزارشی از خصوصیات و ویژگیهای درختان جنگلی ایران، بررسی مقالات مربوط به جنگل‌شناسی در ارتباط با سرفصل دروس برای ارائه در کلاس، بازدید میدانی از عرصه‌های جنگلی ایران و آشنایی و مطالعه توده‌های جنگلی تشریح پارسل در عرصه جنگل، بازدید از جنگل‌های تحت مدیریت شده و بررسی چالش‌های فنی و مدیریتی.

روش ارزیابی (درصد)

هزاره	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
۲۵	آزمون‌های نوشتاری ۶۰	-	۱۵
	عملکردی		

فهرست منابع

۱. جنگل‌شناسی و پرورش جنگل، محمد رضا مروی مهاجر، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۰.
۲. جنگل‌شناسی، احمد مصدق، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۰.
۳. جنگل‌شناسی زاگرس، محمد حسین، جزیره‌ای، مرتضی ابراهیمی رستاقی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.
۴. ارتباط نبات و محیط سین اکولوژی، حبیب الله ثابتی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۸.
۵. تقسیمات جنگلی ایران، محمد حسین، جزیره‌ای، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۱.
۶. بررسی اقلیم حیاتی ایران، حبیب الله ثابتی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۱.
۷. جنگل‌شناسی جلد ۱، کریم ساعی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۲۷.
8. Der plenterwald und weiter formen stukturierter und gemischer walder. Schutz, J, Ph., Ulmer Eugen Verlag Stuttgart. 2012.
9. The Evolution of Population Biology, Rama S. Singh and Marcy K. Uyenoyama,. Cambridge university press, 2011.
10. The practice of silviculture, Smith,D.M., seventh edition, New yourk,Wily, 1994.

نام فارسی درس: حمایت جنگل

نام انگلیسی درس: Forest Protection

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: مبانی جنگل‌شناسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سینه‌نار □ ندارد □ سفر علمی ■ کارگاه □ آزمایشگاه □

هدف درس: آشنایی با عوامل فیزیکی و بیولوژیکی اثر گذار در عملیات تخریب جنگل و اجرای عملیاتی که موجب پایداری جنگل می‌گردد.

اهداف رفتاری: توانایی شناسایی و تشخیص عوامل مخرب زنده و غیر زنده جنگل و امکان یشگیری و درمان اثرات عوامل تخریب

سرفصل درس:

نظری: تعریف حمایت جنگل - اصول کلی شناسایی عوامل مخرب و حمایت جنگل - تعادل زیستی و ویژگیهای سلامت اکوسیستم‌های جنگلی - آسیب شناسی جنگل و تقسیمات آن - خسارات ناشی از عوامل غیر زنده - اثر آلودگی‌های شیمیایی و ریزگردها بر روی جنگل - حمایت جنگل در مقابل باد و طوفان - فرسایش بادی و آبی و جلوگیری از اثرات آنها - خسارات ناشی از عوامل زنده: باکتریها، ویروسها، قارچها، گیاهان انگلی و ناخواسته و راههای مقابله با آنها - حشرات و روش‌های مختلف مبارزه با آفات و بیماری‌های جنگلی - تاثیر حیوانات و پرنده‌گان در حیات جنگل و راههای مبارزه با عوامل مخرب آنها - راههای حمایت و بالا بردن توان جنگل در مقابل عوامل مخرب اثر گذار از قبیل حفظ خشکه دارها و افزایش منابع آبی.

عملی: جمع آوری حشرات و آفات جنگل، رده‌بندی و نامگذاری آنها از مناطق مختلف رویشی ایران - ارائه گزارشات تکمیلی درباره حمایت جنگل در کلاس، بازدید از اکوسیستمهای جنگلی ایران به منظور آشنایی با اثرات عوامل مخرب زنده و غیر زنده.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهه
۲۰	-	آزمون های نوشتاری ۷۰	۱۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. مبانی حفاظت از گیاهان، احمد رضا محرابیان، انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۹۲.
۲. قارچهای سمی ایران، محمد رضا آصف، انتشارات ایران زمین، ۱۳۹۱.
۳. نگهداری جنگل، محمد حسین جزیره‌ای، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۴.
۴. آفات درختان و درختچه‌های جنگلی و غیر مثمر ایران، منصور عبایی، انتشارات سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی ایران، ۱۳۷۸.
۵. آفات و بیماریهای درختان و درختچه‌های جنگلی و گیاهان زینتی ایران، ابراهیم بهداد، انتشارات سپهر، ۱۳۶۶.
۶. حمایت جنگل، ابراهیم عادلی و علی یخکشی، انتشارات انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۵۴.

7. The Powdery Mildews of Europe. Braun U., Jena: Gustav Fischer Verlag, 1995.

نام فارسی درس: حمل و نقل در جنگل

نام انگلیسی درس: Transportation in Forest

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سینه اندیشگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

سفر علمی ■ ندارد ■ کارگاه □

هدف درس: آشنایی شدن دانشجویان با روش‌های اصول و فناوری‌های حمل و نقل در جنگل

سرفصل درس:

نظری: مفهوم و تعریف حمل و نقل، مبانی حمل و نقل در جنگل و اکوسیستم‌های طبیعی، روند تکامل علم مهندسی حمل و نقل در جنگل، تاریخچه حمل و نقل در جنگلداری، تاریخچه حمل و نقل در جنگل‌های ایران، روند و تغییرات حمل و نقل در جنگل‌های شمال، مدیریت زنجیره تولید از جنگل تا مراکز مصرف، دستورالعمل‌های بین‌المللی و ملی در ارتباط با حمل و نقل در جنگل، سطوح مختلف برنامه‌بریزی حمل و نقل در جنگل، ملاحظات محیط‌زیستی در عملیات حمل و نقل، مراحل قانونی و اداری اجرای عملیات حمل و نقل در جنگل، آموزش کار، ایمنی و حفظ سلامتی کار در عملیات حمل و نقل جنگل، ابزار، وسایل و ماشین آلات حمل و نقل در جنگل، تاریخچه و روند تکامل ساخت فناوری‌ها و سیستم‌های حمل و نقل در جنگل، حمل و نقل و آتش سوزی در جنگل، حمل و نقل و حفاظت جنگل، روش‌ها و سیستم‌های حمل و نقل در جنگل، استفاده از حیوانات در حمل و نقل، تعمیر و نگهداری ماشین آلات حمل و نقل در جنگل، هزینه و تولید عملیات حمل و نقل در جنگل، زمان سنجی سیستم‌های حمل و نقل در جنگل، دپوی فرآورده‌های چوبی، کدهای ایمنی حمل و نقل در جنگل و جاده‌های عمومی، ارزیابی زیست محیطی عملیات حمل و نقل در جنگل.

عملی: بازدید از طرح‌های مدیریت منابع جنگلی و شناخت ابزار، وسایل، فناوری و ماشین آلات حمل و نقل در جنگل - تهیه طرح بهره‌برداری از منابع جنگلی.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهه
۱۰	۲۰	آزمون های نوشتاری ۶۰	
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. بهره‌برداری از جنگل، نصرت الله ساریخانی، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ سوم، ۱۳۸۴.
2. Working in Harvesting teams, Part 1: Practical Production. Per-Erik Persson. Mieab, 2013.
3. Working in Harvesting teams, Part 1: Basic knowledge. Per-Erik Persson. Mieab, 2013.
4. Harvesting operations in the tropics, John Sessions, Springer. 2007.
5. Ministry of British Columbia, Cable Yarding Systems Handbook. Canada. 2006.

نام فارسی درس: خاکشناسی جنگل

نام انگلیسی درس: Forest Soil Sciences

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: خاکشناسی عمومی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■

ندارد □

سفر علمی ■

کارگاه □

آزمایشگاه □

سمینار □

هدف درس: دانشجویان کارشناسی رشته علوم و مهندسی جنگل پس از گذراندن درس خاکشناسی عمومی آشنایی اولیه با مبانی علوم خاک با انتخاب این درس به اصول خاک جنگل و صفات فیزیکی و شیمیایی آن آگاهی خواهند یافت. همچنین با ردهبندی خاک های جنگلی و ارتباط تیپ های جنگل با خاک و همچنین با مبانی هموس و طبقه بندی آن آشنا خواهند شد. در عملیات میدانی این درس در جنگل های شمال کشور با حفر پروفیل خاک اقدام به شناسایی افق های اصلی و فرعی و سپس ردهبندی خاک خواهند نمود.

سرفصل درس:

نظری: تاریخچه علم خاک جنگل، مهم ترین اصول شیمی خاک در شناخت خاک جنگل، مهم ترین خواص شیمیایی و فیزیکی خاک جنگل، چرخه مهم ترین عناصر غذایی در خاک جنگل، تاثیر تیپ جنگل در پیدایش و تکامل خاک- نقش جنگل در تولید ماده آلی و هموس، اثر مواد آلی و کیفیت هموس در تنوع خاکهای جنگلی، ردهبندی اولیه هموس های جنگلی، طبقه بندی خاکهای جنگلی، طبقه بندی اقلیمی خاک، طبقه بندی خاک جنگل بر اساس روش USDA، طبقه بندی خاک بر اساس درجه تحولی، طبقه بندی خاک های جنگلی براساس روش FAO، طبقه بندی خاک های جنگلی براساس روش فرانسوی، خاک های جنگل های هیرکانی خزری کشور، طبقه بندی خاک های جنگل های جلگه ای شمال، شاخص های مهم حاصلخیزی خاک های جنگلی، مدیریت خاک های جنگلی در شیوه های مختلف جنگل شناسی و جنگلداری، اصول اصلاح خاک های جنگلی در معرض تخریب.

عملی: تشریح افق های خاک با حفر پروفیل برای شناسایی رده های مختلف خاک جنگلی در تیپ های مختلف در سه سطح ارتقایی پائین بند، میان بند، و مرتفع کوهستانی در منطقه جنگلی شمال کشور، انجام این عملیات مقدمه ای برای مطالعه مرغولوژی پروفیل خاک و استفاده عملی از آنها در طرح های جنگلداری می باشد.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهه
۱۰	۲۰	آزمون های نوشتاری ۷۰	-
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. مبانی علوم خاک، کاربری در دوره های مهندسی کشاورزی، منابع طبیعی (جنگل)، محیط زیست و تحصیلات تکمیلی، منوچهر زرین کفش، انتشارات علم کشاورزی ایران، ۱۳۹۰.
۲. تیپولوژی خاک های جنگلی، حسین حبیبی کاسب، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۲.
3. History of Forest Soil Science and Management, Richard F. Fisher and Dan Binkley, 2013.
4. Forest Soils, Properties and Management, Osman, Khan Towhid, 2013.
5. Soils as an Indicator of Forest Health: A Guide to the Collection, Analysis, and Interpretation of Soil Indicator Data in the Forest Inventory and Analysis Program; Katherine P. O'Neill, Michael C. Amacher, and Charles H. Perry; 2005

عنوان فارسی درس: مبانی اقتصاد جنگل

عنوان انگلیسی درس: Fundamentals of Forest Economics

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: اقتصاد منابع طبیعی

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سeminar □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سفر علمی □

ندارد ■

هدف درس: آشنایی با مبانی اقتصاد جنگل

سرفصل درس:

مفهوم اقتصاد جنگل، ویژگی منابع جنگلی و اقتصاد آن، سوالات و حیطه اقتصاد جنگل، نظریه فاستمن و مدل اقتصادی ارزش مورد انتظار جنگل، اقتصاد تولید چوب در جنگل، تابع تولید در اقتصاد جنگل، هزینه‌ها و درآمدهای هزینه‌ها و درآمدهای نهایی بر حسب داده و ستاده، تولید با دو یا چند نهاده متغیر، مثال‌هایی از کاربرد اقتصاد در تعیین سن بهینه بهره‌برداری و حجم بهینه چوب سریا، ارتباط نهایی گرایی و فرمول فاستمن، عوامل موثر در سن بهره‌برداری مانند سود بانکی، حاصلخیزی، بازار چوب سرپا و بازار چوب کنار جاده، عرضه و تقاضای چوب، مفهوم کشش‌پذیری، حرکت انتقالی منحنی تقاضا، استخراج منحنی عرضه واحد تولیدی و بازار، استخراج منحنی تقاضای اشتراقی، روش ارزش باقی مانده و کاربرد آن در جنگل، تئوری رانت و تعیین بهترین کاربری زمین، هزینه حمل در جنگل و تراکم بهینه شبکه جاده‌ها، هزینه‌هی حمل و نقل و استقرار کارخانجات صنایع چوب. با توجه به تصمیم مدرس، این درس همراه با کارگاه حل تمرین برگزار می‌شود. همچنین در صورت لزوم بازدید از واحدهای تولیدی جنگل و صنایع چوب انجام خواهد شد.

روش ارزیابی (درصد)

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
۲۰	آزمون‌های نوشتاری ۸۰	-	-
	عملکردی		

فهرست منابع

۱. اصول مقدماتی اقتصاد جنگل، فضل الله عمادیان، انتشارات دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، ۱۳۹۵.
۲. مبانی اقتصادی عملی اداره جنگل‌ها، ارسسطو سعید، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۸.
3. The Economics of Forestry: Modern Theory and Practice, Erhun Kula, Springer, 2012.
4. Forestry Economics: A Managerial Approach, John E. Wagner, Routledge, 2011.

عنوان فارسی درس: مبانی سیاست جنگل

عنوان انگلیسی درس: Foundation of Forest Policy

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: حقوق و قوانین منابع طبیعی

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □

هدف درس: دانشجویان به اهمیت مباحث سیاستی و تصمیم‌گیری در سطح کلان در مدیریت منابع طبیعی آگاهی یافته و با مبانی سیاستگذاری برای عرصه‌های جنگلی و محیط‌زیست و متغیرهای مهم در سیاستگذاری آشنا خواهند شد.

سرفصل درس:

نظری: تعاریف علم سیاست، ماهیت سیاست در مدیریت جنگل، سیاست منابع طبیعی و محیط‌زیست، سیاست جنگل، پهنه و قلمرو سیاست جنگل، جایگاه جنگل در میان سایر منابع طبیعی، وضعیت جنگل‌های جهان و مسیر تحول آنها، وضعیت جنگل‌های ایران و مسیر تحول آنها، جنگل‌زدایی و تخریب جنگل، عوامل موثر بر جنگل‌زدایی و تخریب جنگل، اثرات اقتصادی جنگل، اثرات اجتماعی جنگل، اثرات فرهنگی جنگل، اثرات زیست محیطی جنگل، تولیدات و خدمات جنگل، مالکیت جنگل و سیاست های کلان در مدیریت جنگل و محیط‌زیست، سیاست‌های محلی، منطقه‌ای و ملی در مدیریت منابع طبیعی، سیاست‌های بین‌المللی در مدیریت جنگل و محیط‌زیست، قوانین جنگل و رابطه آن با سیاست، نظام‌های مختلف اجتماعی اقتصادی و سیاست جنگل، سیاست‌های عمومی و خصوصی و رابطه آنها با مدیریت جنگل.

پژوهه: انجام تحقیقی در مورد وضعیت جنگل‌های جهان و سیاست‌های کلان بین‌المللی جنگل، بررسی سیاست‌های جنگل کشور، ترجمه متون انگلیسی به تشخیص و صلاح دید مدرس درس.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهه
۲۰	۲۵	۲۵ آزمون‌های نوشتاری عملکردی	۲۰

فهرست منابع

۱. حقوق و قوانین منابع طبیعی، تقی شامخی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۲.
۲. مبانی سیاست، عبدالحمید ابوالحمد، انتشارات توسع، ۱۳۸۴.
۳. مدیریت سازمان جنگل‌ها و مراتع و حفاظت محیط‌زیست ایران در مقایسه با سیستم مدیریتی پاره‌ای از کشورهای اروپایی، علی یخ‌کشی، انتشارات دانشگاه مازندران، ۱۳۸۲.
4. Environmental law and policy, Venkat, Aruma, PHI learning private limited, New Delhi, India. 2011.
5. Forest Resource Policy, Cubbage Frederick W., Jay O'Laughlin, Charles S. Bullock, John Wiley & Sons. New York, USA. 1993.

عنوان فارسی درس: سیاست منابع جنگلی
عنوان انگلیسی درس: Forest Resources Policy

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: مبانی سیاست جنگل

آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □

هدف درس: هدف اصلی این درس آشنایی دانشجویان با روش های اصلی سیاست‌گذاری منابع جنگلی است.

سرفصل درس:

نظری: سیاست و سیاست گذاری برای منابع جنگلی، نقش نظام اداری در سیاست‌گذاری برای جنگل‌ها، اصول سیاست‌گذاری برای جنگل‌ها و سایر منابع طبیعی تجدیدشونده، فرایندهای سیاست‌گذاری برای جنگل‌ها و سایر منابع طبیعی تجدیدشونده، فرایند عقلابی، فرایند تغییرات تدریجی، فرایند نهادی، فرایند مشارکتی، فرایند تاریخی، ابزارهای سیاست‌گذاری منابع جنگلی ابزارهای اقتصادی، ابزارهای قانونی، ابزارهای اطلاعاتی، گروههای ذینفع و سیاست‌گذاری منابع جنگلی، بوروکراسی و سیاست‌گذاری منابع جنگلی، رسانه‌ها و سیاست‌گذاری منابع جنگلی، اجرای سیاست منابع جنگلی، ارزیابی و تحلیل سیاست منابع جنگلی، نهادهای موثر در سیاست‌گذاری منابع جنگلی در ایران (نهادهای اساسی، نهادهای عمومی، سمن‌ها)، سیاست جنگل و توسعه‌ی پایدار، نمونه‌هایی از سیاست‌های ملی و بین‌المللی در ارتباط با منابع جنگلی، پژوهش: تحلیل یک سیاست مشخص ملی و یک سیاست مشخص بین‌المللی در ارتباط با جنگل‌ها به صورت انفرادی یا گروهی و ترجمه مقالات انگلیسی مرتبط با تایید مدرس درس.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروردگار
۲۰	۲۵	آزمون های نوشتاری ۳۵	۲۰
عملکردی			

فهرست منابع

۱. تصمیم‌گیری و تعیین خط مشی دولتی، سید مهدی الوانی، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، تهران. ۱۳۹۰.
2. Forest Policy Analysis, Krott, Max, translated by Renée von Paschen, Springer, Dordrecht, The Netherlands. 2010.
3. Food and Agriculture Organization of the United Nations, Developing effective forest policy: a guide, FAO. Rome, Italy. 2010.
4. Forest Conservation Policy: A Reference Handbook, V. Alaric Sample, Antony S. Cheng, ABC-CLIO, 2004.

عنوان فارسی درس: اقتصاد منابع جنگلی

عنوان انگلیسی درس: Forest Resources Economics

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: مبانی اقتصاد جنگل

آموزش تکمیلی عملی: دارد □

نادرد ■

سفر علمی □

کارگاه □

آزمایشگاه □

سمینار □

هدف درس: آشنایی با کاربرد اقتصاد در مدیریت منابع جنگلی غیر چوبی و یا غیر بازاری

سرفصل درس:

نظری: مفهوم منابع جنگلی، منابع، کالاها و خدمات جنگل، مفهوم اثرات برونی، طبقه بندی کالاها و خدمات جنگلی، چرا ارزش بسیاری از خدمات جنگلی روش نیست؟ ضرورت ارزش گذاری و درونی سازی کالاها و خدمات غیر بازاری، اقتصاد تولید چند منظوره در جنگل، منحنی امکانات تولید و انواع آن در جنگل، کالاها و خدمات بازاری، ارزش محصولات غیر چوبی منابع جنگلی ایران و جهان، نقش منابع جنگلی در اقتصاد محلی و ملی، جایگاه جنگل در حسابان ملی و حسابداری سبز، اقتصاد، بیلان و مدیریت مالی طرح های جنگلداری (شمال) و طرح های مدیریت منابع جنگلی (خارج از شمال)، تولید، عملکرد، حداقل اندازه اقتصادی طرح، محصولات اقتصادی و غیر اقتصادی، تنظیم و تحلیل حساب های واحد تولیدی، طبقه بندی فعالیت ها و حساب های طرح های جنگلداری، چگونگی تنظیم بیلان مالی، تحلیل معیارهای کارائی از جمله ارزش خالص فعلی، نرخ بازدهی سرمایه، نسبت های هزینه متغیر، هزینه ثابت، هزینه در هکتار، هزینه کل، نسبت سرمایه سرانه، درآمد خالص در هکتار، محاسبه ضریب و نرخ بهره مالکانه، روش های محاسبه بهره مالکانه.

پروژه: انجام پژوهه مدیریت مالی شامل ارزیابی دارائی های واحد تولیدی، محاسبات مربوط به استهلاک و تهیه بیلان طرح مدیریت منابع جنگلی اجنگلداری و تحلیل آن. همچنین با توجه به تصمیم مدرس، این درس همراه با کارگاه حل تمرین برگزار می شود و در صورت لزوم بازدید از واحدهای تولیدی جنگل و صنایع چوب انجام خواهد شد.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پرورژه
-	-	آزمون های نوشتاری ۸۰	۲۰
-	-	عملکردی	

فهرست منابع

۱. اصول اقتصاد کشاورزی. مجید کوپاهی، انتشارات دانشگاه تهران. ۱۳۹۱.
۲. مبانی اقتصادی عملی اداره جنگل‌ها، ارسسطو سعید، انتشارات دانشگاه تهران ۱۳۸۸.
3. Land and Forest Economics, Kooten, G. C V and Folmer H., Edward Elgar. 2004.
4. FAO, A system of Economic Accounts for Food and Agriculture. FAO press. 1996.

عنوان فارسی درس: علوم کار در جنگل

عنوان انگلیسی درس: Forest Work Science

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: اقتصاد منابع طبیعی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد

آزمایشگاه سفر علمی

کارگاه

هدف درس: آشنایی با کاربرد اقتصاد در مدیریت منابع جنگلی غیر چوبی و یا غیر بازاری

سرفصل درس

مقدمه، کار به عنوان عامل تولید، کار در میانه خواسته های فردی و منافع واحدهای تولیدی، مطالعه عوامل تولید، بهره وری نیروی کار، شرایط کار اقتصادی و کار ارگونومیکی، تاریخچه علم کار، شرایط خاص کار اقتصادی و کار ارگونومی در کارهای جنگل، برنامه ریزی نیروی کار و بازار کار، آموزش های حرفه ای و حداقل شرایط مدارک کار حرفه ای در جنگل، کلیات آموزش حرفه ای، آموزش فنی و حرفه ای در جنگل، مطالعه کار، کار و دستمزد، کلیاتی از ارگونومی، روانشناسی و جامعه شناسی کار، حقوق کار.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهه
-	-	آزمون های نوشترانی ۸۰	۲۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. ارگونومی در جنگلداری و صنایع چوب، باریس مجنوینان و احسان عبدی، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۴.
2. Arbitssenschaft, Christopher,s, Luczak,H: Ralph, B., Springer Verlag. Berlin, Heidelberg. 2010.
3. work in Science Education. John Leach Albert chr Paulsen, Practical Springer. 1999.

نام فارسی درس: جنگلداری شهری

نام انگلیسی درس: Urban Forestry

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: مبانی جنگلداری

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سینه □ آزمایشگاه □ ندارد ■ کارگاه □ سفر علمی □

هدف درس: آشنایی و تسلط کامل دانشجویان کارشناسی با اصول و مبانی جنگلداری شهری.

سرفصل درس:

تاریخچه جنگلداری شهری- تعاریف جنگلداری شهری- فواید درختان و جنگل‌های شهری- وضعیت جنگلداری شهری در جهان و ایران- کارکردهای جنگل‌های شهری- جمع آوری داده در جنگل‌های شهری- مدیریت پایدار جنگل‌های شهری- معیارها و شاخصهای پایداری در جنگل‌های شهری- کلیات سنجش از دور و GIS در جنگلداری شهری- کلیاتی در خصوص سیستم اطلاعات جنگل شهری- مشارکت مردمی در جنگلداری شهری - کاربرد اکولوژی سیمای سرزمین در جنگلداری شهری- برنامه‌ریزی و مدیریت جنگل‌های شهری.

روش ارزیابی (درصد)

پرتو	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون های نوشتاری ۵۰	۴۵	۵
	عملکردی		

فهرست منابع

۱. مبانی جنگلداری شهری، سارا زارع، حسین شعبانعلی، فمی، متوجهر نمیرانیان، سمیه کرمی، انتشارات پلک، ۱۳۸۸.
۲. جنگلداری شهری، هیبرد بی. جی (ویراستار محمدحسین جزیره‌ای)، سازمان پارکها و فضای سبز شهر تهران، ۱۳۷۴.
3. Urban Forestry: Planning and Managing Urban Greenspaces, Robert W. Miller, Richard J. Hauer, Les P. Werner, Waveland Press, 2015
4. Forest Wildlife Ecology and Habitat Management, Patton D. R., CRC Press, 2010

عنوان فارسی درس: مسائل اجتماعی-اقتصادی جنگل

عنوان انگلیسی درس: Forest Socio-economic Issues

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری و ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری و ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: حقوق و قوانین منابع طبیعی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □

هدف درس: هدف از درس آشنایی دانشجویان با مفاهیم اولیه جنگلداری اجتماعی، ظرفیت های مردم برای اداره جنگل و مبانی مشارکت عملی مردم در مدیریت منابع جنگلی و طرح های جنگلداری است.

سرفصل درس:

نظری: جامعه و جنگلداری، مسایل اجتماعی- اقتصادی در مدیریت جنگل، جنگل نشینان و حاشیه نشینان جنگل (تعريف، دسته بندی، نیازها، تاثیرات)، سابقه بهره برداری از جنگل و نوع مالکیت، حقوق عرفی و ارتفاقی جنگل نشینان، دلایل اجتماعی- اقتصادی جنگل زدایی و تخریب جنگل، درآمد اقتصادی جنگل نشینان، مشکلات معیشتی جنگل نشینان، مدیریت چند منظوره جنگل ها، مدیریت مردمی در جنگل ها، جنگلداری اجتماعی، اصطلاحات و تعاریف و مفاهیم مرتبط با جنگلداری اجتماعی، برداشت محصولات فرعی و مدیریت جنگل، مشارکت مردمی در مدیریت جنگل، روش های مشارکتی، PRA، RRA، گردشگری و مدیریت جنگل، نقش تعاونی های مردمی در مدیریت جنگل، سازمان های غیر دولتی و مدیریت جنگل، رهبری و مدیریت سازمان های غیر دولتی، نهاد سازی به منظور تقویت سازمان های غیر دولتی در مدیریت جنگل، دانش بومی، مزایای دانش بومی در مدیریت جنگل، دلایل توجه به دانش بومی در مدیریت و حفاظت جنگل و تنوع زیستی، چگونگی شکل گیری دانش بومی، دانش بومی اکولوژیک، دانش محلی، ارزیابی نظام های دانش بومی، مثال هایی از کاربرد دانش بومی در مدیریت انواع جنگل های مناطق رویشی پنج گانه کشور.

عملی: این درس همراه با سفر علمی برای بازدید از تعاونی های مدیریت منابع طبیعی یا سایر اقدامات و ابتکارات مدیریت منابع طبیعی تجدید شونده خواهد بود.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۲۰	۳۵	آزمون های نوشتاری	۲۰
۲۵		عملکردی	

فهرست منابع

۱. جنگلداری اجتماعی، آرزو سلطانی، محمد عواطفی همت و حنانه محمدی، مؤسسه آموزش عالی علمی-کاربردی جهاد کشاورزی. ۱۳۹۰.
۲. اصول و اندیشه های تعاونی، مهدی طالب، انتشارات دانشگاه تهران. ۱۳۸۸.
۳. حکمت دیرین در عصر نوین: کاربرد دانش بومی در توسعه پایدار، عمادی محمد حسین و اسفندیار عباسی، سلسله انتشارات روستا و توسعه، ۱۳۷۸. شماره ۳۳.
4. Community Forestry: Local Values, Conflict and Forest Governance, Ryan C. L. Bullock, Kevin S. Hanna, Cambridge University Press, 2012.
5. Forests and People: Property, Governance, and Human Rights, Thomas Sikor, Johannes Stahl, Routledge, 2012.
6. Communities, Livelihoods and Natural Resources: Action Research and Policy Change in Asia, Stephen R. Tyler, IDRC, 2006.

نام فارسی درس: پروژه مدیریت منابع جنگلی

نام انگلیسی درس: Forest Resources Management Project

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: مبانی جنگلداری

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سeminar □

آزمایشگاه ■ کارگاه ■ سفر علمی ■

ندارد ■

هدف درس: تهیه یک طرح مدیریت منابع جنگلی

سرفصل درس:

نظری: مراحل تهیه طرح آمایش جنگل برای یک حوضه آبخیز جنگلی (تعیین کارکردهای جنگل- مکان یابی و اولویت بندی کارکردها- تعیین معیارها و شاخصهای پایداری کارکردها- تعیین اهداف و برنامه‌ریزی برای کارکردها) - مراحل تهیه طرح جنگلداری برای یک بخش (سری) جنگلی _ تهیه نقشه‌ها و داده‌های پایه- تعیین فعالیت‌های لازم برای رسیدن به اهداف - برداشت حداقل داده‌های لازم برای تحقق فعالیت‌ها - برنامه‌ریزی فعالیت‌ها- سازماندهی کنترل).

عملی: برداشت داده‌های مورد نیاز در جنگل (طراحی و برنامه‌ریزی شبکه جاده، پارسل بندی، آمار برداشی، تشریح پارسل و رویشگاه، خاکشناسی، طراحی و برنامه‌ریزی بهره‌برداری و حمل و نقل، مسائل اجتماعی- اقتصادی، بیلان مالی).

سرفصل فوق به صورت عملی و تئوری در دو بخش، حداقل به مدت یک ماه در تابستان نیمسال ۶ در جنگل و طی نیمسال ۷ در گروه آموزشی اجرا خواهد شد. در هر قسمت استاد مربوطه قبل و بعد از انجام عملیات، کلاس‌های نظری مورد نیاز را در جنگل و گروه آموزشی برگزار می‌کند.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
-	-	آزمون های نوشتاری	۱۰۰
-	-	عملکردی	

فهرست منابع

1. جنگلداری علمی عملی، غلامعلی بنان، انتشارات سازمان جنگل‌بانی ایران، ۱۳۴۳.
2. Forest Management and Planning, Peter Bettinger, Pete Bettinger, Kevin Boston, Jacek P. Siry, Donald L. Grebner, Academic Press, 2010.
3. Planning for Forest Resources and Biodiversity Management: Principles, Organization and Methodology, Kailash Chandra Bebartha, Concept Publishing Company, 2002.
4. Forest Management Planning for Biodiversity and Timber Production, Tomas Lämås, Swedish University of Agricultural Sciences, Department of Forest Resource Management and Geomatics, Section of Forest Management Planning, 1996.

عنوان فارسی درس: حفاظت جنگل

عنوان انگلیسی درس: Forest Conservation

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۲۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: مبانی جنگل شناسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سeminar □ سفر علمی ■ کارگاه ■ آزمایشگاه □

هدف درس: آشنا شدن دانشجویان با مفاهیم و شیوه‌های مختلف حفاظت از جنگل‌های مناطق مختلف، آشنایی با اثرات حفاظت از جنگل‌ها، آشنایی با شاخص‌ها و معیارهای حفاظت از گیاهان، آشنایی با روند تهیه و تدوین برنامه‌های مدیریت حفاظتی طرحهای جنگلداری کشور سرفصل درس:

نظری : تاریخچه حفاظت از جنگل در ایران و جهان - تعریف حفاظت - مفاهیم و تدبیر حفاظتی سنتی و جدید در جهان - تدبیر حفاظت در ایران - آشنایی با طبقه بندی مناطق حفاظت شده جهان و ایران - زیست شناسی حفاظت - حفاظت فیزیکی جنگل و اصول و برنامه‌ریزی های مدیریتی آن - حفاظت بیولوژیک - مقدمه ای بر تنوع زیستی و حفاظت گونه‌ها - آشنایی با زیستگاه‌های جنگلی و لحاظ نمودن آنها در مدیریت جنگل - شناسایی گونه‌های نادر و در معرض خطر - شناسایی، انقراض و خطرات تنوع گیاهی و جانوری - تعیین اولویتهای حفاظتی - ارزیابی طبقات خطر و تهیه فهرست وضعیت حفاظتی گونه‌ها - اهمیت تهیه فهرست سرخ گونه‌ها - نقش مناطق حفاظت شده در حفاظت گونه‌ها - طبقات مدیریتی مناطق حفاظت شده - روش‌ها و تکنیک‌های حفاظت در رویشگاه طبیعی - برنامه‌های احیایی برای گونه‌های در معرض خطر و نادر - روش‌های حفاظت در خارج از رویشگاه - بانک بذر و بانک ژن - معرفی مهمترین سازمانها، تشکل‌های بین‌المللی حفاظت از گونه‌ها - ارائه اصول برنامه‌های مدیریتی حفاظت از گونه‌ها - آتش سوزی در جنگل - اثرات آتش سوزی در جنگل - انواع آتش سوزی در جنگل - تاثیر کمی و کیفی آتش سوزی بر جنگل - اصول برنامه‌های مدیریت مقابله با آتش سوزی

عملی: جمع آوری اطلاعات کلی درباره مناطق حفاظت شده ایران - جمع آوری داده‌های جنگل‌های حفاظتی ایران و ثبت آتش سوزی‌های سالیانه جنگل‌های ایران - بازدید از عرصه‌های حفاظتی جنگلی.

بازدید: بازدید از آثار طبیعی و مناطق حفاظت شده ایران، بازدید از مناطق جنگلی آتش سوزی شده، بازدید از طرحهای جنگلداری دارای برنامه‌های حفاظتی و ارائه گزارش علمی.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۲۰	-	آزمون های نوشتاری ۷۰	۱۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. مناطق حفاظت شده، هنریک مجنوئیان، انتشارات دی، ۱۳۹۳.
  ۲. راهنمای طرح ریزی مدیریت مناطق حفاظت شده، هنریک مجنوئیان، انتشارات سازمان محیط‌زیست، ۱۳۸۸.
  ۳. راهنمای طرح ریزی و مدیریت مناطق حفاظت شده کوهستانی، هنریک مجنوئیان، انتشارات سازمان محیط‌زیست، ۱۳۸۳.
  ۴. مناطق حفاظت شده ایران، هنریک مجنوئیان، انتشارات سازمان محیط‌زیست، ۱۳۷۶.
5. Forest Conservation, Justin Healey, Spinney Press, 2012.
6. Guidline for protected Area Management Categories, IUCN/CNPPA With Assistance of WCMC,Gland Switzerland, 1994.

نام فارسی درس: کارورزی ۱

نام انگلیسی درس: Internship ۱

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۳ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۹۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش نیاز: مبانی جنگلداری

آموزش تكمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ کارگاه ■ آزمایشگاه ■ سمینار □

هدف درس: آشنا شدن دانشجویان با شیوه‌ی عملی انجام اقدامات فنی و اجرایی در سازمان‌های مرتبط با مدیریت منابع طبیعی کشور
سرفصل درس:

عملی: این درس با کمک دستگاه‌های اجرایی مرتبط (منابع طبیعی، محیط زیست، امور عشاير، آب و فاضلاب و مانند اینها) و نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی (جهت معرفی به واحد‌های خصوصی مرتبط مانند نهالستان، شرکت‌های تولیدی و دانش بنیان مرتبط) و در چارچوب یک تفاهم نامه (به کار گیری در عرصه‌های میدانی مرتبط) حداقل به مدت ۱۹۲ ساعت اجرا می‌گردد. هر یک از دانشجویان موظف به شرکت انفرادی در این دوره و ارایه گواهی از موسسه پذیرنده و گزارش مکتب از آموخته‌ها در دوره هستند.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
-	-	آزمون های نوشتاری	۱۰۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. نگاهی تازه به گزارش نویسی، سعید پرویزی، موسسه خدمات فرهنگی رسا، ۱۳۹۵.
۲. چگونه تحقیق علمی انجام دهیم (روش تحقیق)، علیرضا صالحی، انتشارات دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، ۱۳۹۵.
۳. قوانین و مدیریت منابع طبیعی (جنگل‌ها و مرانع)، تقی شامخی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۲.
۴. آمورش گام به گام روش تحقیق و شیوه نگارش آن، جلیل رضازاده، انتشارات فانوس اندیشه، ۱۳۸۹.
۵. جنگلداری علمی عملی، غلامعلی بنان، انتشارات سازمان جنگل‌بانی ایران، ۱۳۴۳.

نام فارسی درس: کارورزی ۲

نام انگلیسی درس: 2 Internship

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۳ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۹۲ ساعت عملی

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: مبانی جنگلداری

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سمینار □

هدف درس: آشنا شدن دانشجویان با مناطق رویشی ایران، جنگل‌های مناطق ایران و تورانی، زاکرسی و خلیج عمانی، آشنایی با اثرات و خدمات زیست محیطی جنگل‌ها، آشنایی با فعالیت‌های اجرایی و برنامه‌های مدیریتی طرحهای جنگلداری کشور و بهره مندی از نظرات کارشناسان جنگل در مناطق مختلف ایران

سرفصل درس:

عملی: بررسی میدانی عرصه‌های جنگلی ایران، شناخت توده‌های جنگلی، شناخت مسایل و موضوعات مبتلا به جنگل‌ها، جمع آوری گیاهان و نمونه‌های جنگلی و ارائه گزارش علمی از طبقه بندی اکوسیستمهای جنگلی ایران، جغرافیای گیاهی ایران، مطالعه تیپ‌های جنگلی موجود، بررسی ویژگیهای کمی و کیفی مناطق مورد بررسی، شناخت ویژگیهای خاک و اقلایم هر یک از مناطق رویشی کشور، بررسی گیاهان معرف رویشگاه‌های جنگلی، بررسی مشکلات اجتماعی اقتصادی و اجرایی عرصه‌های جنگلی، شناخت چگونگی ارتباط مردم با جنگل، بررسی و ارزیابی فعالیت‌های ادارات کل منابع طبیعی استانها در زمینه جنگلداری، بازدید از اماکن مذهبی و از آثار فرهنگی و اجتماعی مسیر سفر عملیاتی و تنظیم گزارش مکتوب و ارایه آن.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۰	-	آزمون های نوشتاری ۳۰	۶۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. قوانین و مدیریت منابع طبیعی (جنگل‌ها و مراتع)، تقی شامخی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۲.
۲. جنگل‌شناسی و پرورش جنگل، محمد رضا مروی مهاجر، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۰.
۳. جنگل‌شناسی زاگرس، محمد حسین، جزیره‌ای، مرتضی ابراهیمی رستاقی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.

نام فارسی درس: زبان تخصصی

نام انگلیسی درس: Professional English

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: انتخابی

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد □

سفر علمی □

کارگاه □

ندارد ■

آزمایشگاه □

سمینار □

هدف درس: آموزش واژه های تخصصی رشته جنگل

سرفصل درس:

نظری: آموزش متون تخصصی رشته جنگل - آشنایی با واژه های تخصصی مورد استفاده در مقالات و کتب علمی رشته جنگل - افزایش توان دانشجویان در ترجمه متون انگلیسی و معادل سازی واژه های تخصصی به زبان فارسی.

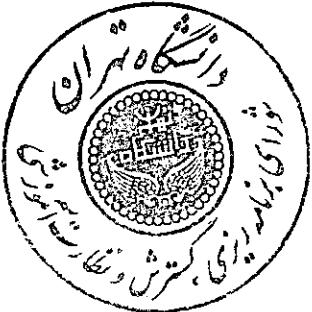
روش ارزیابی (درصد)

پروره	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
۲۰	آزمون های نوشتاری ۵۰	۲۰	۱۰
	عملکردی		

فهرست منابع:

۱. واژه نامه علوم جنگل، پدرام عطارد و ولما بایرام زاده، انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تهران، ۱۳۸۸.
۲. فرهنگ نوین کشاورزی و منابع طبیعی (شامل تعریف و معادل فارسی واژه های علمی): جنگل و محیط زیست، محمدرضا مروی مهاجر، محمدحسین جزیره ای، کریم جوانشیر، محمود زیری، جهانگیر فقهی، مجید مخدوم، ۱۳۹۰.
۳. انگلیسی برای دانشجویان رشته مهندسی منابع طبیعی و علوم محیط‌زیست، سید یوسف عرفانی فرد، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۹۱.
4. The Oxford Handbook of Environmental History, Andrew C. Isenberg, Oxford University Press, 2017.
5. A Handbook of Forest Protection: Forest Laws; Protection of Ornamental and Shade Trees; Angeles Forest, California State Board of Forestry, Fb &C Limited, 2016.
6. Routledge Handbook of Forest Ecology, Kelvin S.-H. Peh, Richard T. Corlett, Yves Bergeron, Routledge, 2015.
7. Handbook of Urban and Community Forestry in the Northeast, John E. Kuser, Springer, 2013.

نام فارسی درس: درخت شناسی- بازدانگان Name English: Dendrology - Gymnosperm

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: انتخابی

پیش نیاز: درخت شناسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■	ندارد □	سینهار □	آزمایشگاه □
---------------------------	---------	----------	-------------

هدف درس: در این درس اصول شناسایی خانواده های مهم سوزنی برگان جهان برای دانشجویان تشريح می گردد علاوه بر توانایی تشخیص گونه های مهم سوزنی برگ دنیا در حد خانواده، گونه های سوزنی برگان بومی و وارداتی به کشور نیز در حد جنس شناسایی شوند.

سرفصل درس:

نظری: جایگاه بازدانگان در رده بندی گیاهان گلدار- اصول شناسایی بازدانگان- آشنایی با انواع کلید های شناسایی- انتشار جغرافیایی بازدانگان در دنیا- کلیدهای شناسایی بازدانگان خانواده های زیر:

۱- کلید شناسایی مهمترین گونه های خانواده Cupressaceae و معروفی مهمترین جنس های آن در ایران و در دنیا

۲- کلید شناسایی مهمترین گونه های خانواده Pinaceae و معروفی مهمترین جنس های آن در ایران و در دنیا

۳- کلید شناسایی مهمترین گونه های خانواده Taxodiaceae و معروفی مهمترین جنس های آن در ایران و در دنیا

۴- کلید شناسایی مهمترین گونه های خانواده Araucariaceae و معروفی مهمترین گونه ای آن در ایران و در دنیا

۵- کلید شناسایی مهمترین گونه های خانواده Taxaceae و معروفی مهمترین جنس های آن در ایران و در دنیا

۶- کلید شناسایی مهمترین خانواده ها، جنسها و گونه های راسته Podocarpales و معروفی مهمترین گونه های آن در دنیا

۷- کلید شناسایی گونه های جنس Juniperus و شرح پراکنش و ویژگی های اکولوژیک آن در ایران و جهان

۸- کلید شناسایی گونه های جنس Abies و شرح پراکنش و ویژگی های اکولوژیک آن در جهان

۹- کلید شناسایی گونه های جنس Picea و شرح پراکنش و ویژگی های اکولوژیک آن در جهان

۱۰- کلید شناسایی گونه های جنس Cedrus و شرح پراکنش و ویژگی های اکولوژیک آن در جهان.

عملی: بازدید میدانی سوزنی برگان در عرصه های جنگل کاری یا رویشگاه های طبیعی مانند ارسباران یا هزارمسجد- بازدید از باغهای گیاه شناسی مناسب که دارای برخی از گونه های مورد نظر باشند و تمرین عملی در هر باریوم.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
		۵۰	۲۰
		آزمون های نوشتاری	عملکردی

فهرست منابع

۱. سوزنی برگان جلد ۱، کریم جوانشیر، انتشارات موسسه تحقیقات جنگلها و مرتع کشور، ۱۳۷۴.
۲. سوزنی برگان جلد ۲، کریم جوانشیر، انتشارات دانشگاه تهران و مرتع کشور، ۱۳۷۴.
۳. فلور ایران شماره ۱۹ تیره کاج، مصطفی اسدی، انتشارات موسسه تحقیقات جنگلها و مرتع کشور، ۱۳۷۶.
۴. فلور ایران شماره ۲۰ تیره سرخدار، مصطفی اسدی، انتشارات موسسه تحقیقات جنگلها و مرتع کشور، ۱۳۷۶.
۵. فلور ایران شماره ۲۱ تیره سرو، مصطفی اسدی، انتشارات موسسه تحقیقات جنگلها و مرتع کشور، ۱۳۷۶.
6. The gymnosperms, Chhaya Biswas and B.M. Johri, Springer; 2013.
7. Cypress swamps, Katherine C. Ewel and Howard T. Odum, University Press of Florida, 2001.
8. Conifers of the World: The Complete Reference, James E. Eckenwalder, Timber Press, 2009.

نام فارسی درس: علوم محیط‌زیست

نام انگلیسی درس: Environmental Sciences

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: انتخابی

پیش‌نیاز: مورفولوژی و سیستماتیک گیاهی

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سینتار □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سفر علمی □ ندارد ■

هدف درس: آشنا شدن دانشجویان با محیط‌زیست گیاهی، جانوری و انسانی و مفاهیم مختلف علوم محیطی.

سرفصل درس:

نظری: تعریف محیط‌زیست و علم محیط‌زیست، هدف علم محیط‌زیست، زمین به عنوان یک سیستم پشتیبان حیات، اتمسفر، ژئوسفر، هیدروسفر و بیوسفر، چرخه‌های بیوژئوشمیایی از جمله چرخه نیتروزن، چرخه کربن، چرخه اکسیژن، چرخه فسفر، پایداری و ظرفیت قابل تحمل، پس خورهای مثبت و منفی، مکانیسمهای خود-نظم، تعریف اکوسیستم و اجزای آن، زیستگاه، مفاهیم اصلی تنوع زیستی، تعریف گونه، زیستگاه و تنوع زیستی، تنوع زیستی و تکامل، عوامل موثر بر تنوع زیستی، ارتباط مقابل گونه‌ها، توالی در اکوسیستم‌های طبیعی، انقراض گونه‌ای جهانی، تعریف هوا و اقلیم، نقش اقلیم در ایجاد بیوم‌های مختلف، بیوم‌های مهم کره زمین از جمله قطبی، توندرا، تایگا، جنگل‌های تropیکال، کویرها، کوهستانها، اقیانوس‌ها و دریاها و سواحل، جنگل‌های حررا، آبسنگ‌های مرجانی، قالاب‌ها، خصوصیات اساسی هر بیوم، عوامل تهدید کننده اکوسیستم‌ها و بیوم‌های طبیعی از جمله آلودگی هوا، تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی، ریزگردها، آلودگی خاک و فرسایش خاک، آلودگی سواحل و دریاها، بازدید علمی از اکوسیستم‌های طبیعی.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۰	۲۰	آزمون های نوشتاری ۵۰	۲۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. زیستن در محیط‌زیست، مخدوم، مجید. (ترجمه) انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۲.
  ۲. مبانی محیط‌زیست، عبدالحسین وهاب زاده، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد، ۱۳۸۶.
  ۳. شناخت محیط‌زیست، عبدالحسین وهاب زاده، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد، ۱۳۸۲.
  ۴. مراقبت از زمین، عبدالحسین وهاب زاده. انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد، ۱۳۷۷.
5. The Evolution of Population Biology, Rama S. Singh and Marcy K. Uyenoyama Cambridge university press, 2011.

نام فارسی درس: پارک‌های ملی و جنگلی

نام انگلیسی درس: National and Forest Parks

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: انتخابی

پیش‌نیاز: مبانی جنگل‌شناسی

آموزش تكمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

هدف درس: آشنایی دانشجویان با طبقه بندی مناطق تحت حفاظت کشور، انواع پارک و پارک جنگلی و روش‌های برنامه‌ریزی تفرجی در پارک‌های جنگلی کشور

سرفصل درس:

نظری: مفاهیم و تعاریف: اوقات فراغت، تفریح و تفرج، فعالیت‌های تفرجی، منابع تفرجگاهی، گردشگری، طبیعت گردی و اکوتوریسم، آشنایی با مفهوم و انواع پارک، شامل پارک شهری، پارک روستایی، پارک جنگلی، پارک ملی، آشنایی با مناطق تحت حفاظت کشور شامل پارک ملی، اثر طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش، منطقه حفاظت شده، منطقه شکار ممنوع، ذخیره گاه جنگلی، اهداف مدیریت و وضعیت فعلی آنها در کشور، معرفی پارک‌های جنگلی طبیعی و مصنوعی کشور، برنامه‌ریزی پارک‌های جنگلی شامل امکان سنجی اولیه و روش‌های مکان‌یابی، طرح ریزی پارک‌های جنگلی شامل زون بندی طبیعت گردی گستره و مت مرکز، زون حفاظت و بازسازی، شناسایی مسائل اجتماعی – اقتصادی و چگونگی سنجش تقاضای تفرجگاهی، طراحی زون تفرج مت مرکز در پارک جنگلی شامل طراحی اردوگاه، خورگشتگاه، راه‌های دسترسی و تریل، پارکینگ، نیمکت، سایبان، آتشدان، شیرهای آب، پایه‌های روشناختی، زباله دان، سرویس بهداشتی، محوطه‌های بازی کودکان و زمین‌بازی بزرگسالان، واحدهای آبی و تابلوها بازدید یکی از پارک‌های جنگلی کشور، آشنایی با طرح ریزی و طراحی تسهیلات و تأسیسات آن

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۰	۲۰	آزمون های نوشتاری ۵۰	۲۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. پارک‌سازی و مدیریت پارک‌های جنگلی؛ با رویکرد توسعه اکوتوریسم، مرتضی شریفی، دانشگاه تهران ۱۳۸۹.
۲. پارکها و تفرجگاه‌های جنگلی (مکان‌یابی و طرح ریزی)، قدرت الله برزه کار، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور، تهران، ۱۳۸۴.
۳. توسعه جنگل و فضای سبز، جمشید آقا زمانی، انتشارات راه سبحان با همکاری سازمان جنگل‌ها، مرانع و آبخیزداری، تهران، ۱۳۸۳.
۴. مجموعه مقالات همایش‌های آموزشی و پژوهشی فضای سبز شهر تهران، جلد اول، هوشتنگ پهلوان، طراحی نواحی پیک نیک، سازمان پارکها و فضای سبز شهر تهران، تهران: ۱۳۸۰. ۱۲۱-۱۱۳.

نام فارسی درس: قارچ شناسی جنگل

نام انگلیسی درس: Forest Mycology

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: انتخابی

پیش نیاز: مبانی جنگل شناسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سeminar □ ندارد ■ سفر علمی ■ آزمایشگاه ■ کارگاه ■

هدف درس: آشنایی با خصوصیات قارچها و ساختمان سلولی و تشکیلات آنها رده بندی قارچها و بررسی مهمترین رده های قارچهای موجود در جنگل

سرفصل درس:

نظری: مقدمه ای بر خصوصیات قارچها و اهمیت آنها، تاریخچه قارچ شناسی در جهان و ایران، اندامهای رویشی قارچها، دیواره عرضی و هسته سلول و انواع آنها، چرخه زندگی قارچها و انواع تولید مثل در آنها رده بندی، طبقه بندی و نامگذاری قارچها، روش های شناسایی قارچها در جنگل، جایگاه قارچها در بین موجودات زنده، ارتباط قارچها با سایر موجودات زنده، بررسی مهمترین رده های قارچهای سaprofیت، قارچهای شکارچی و انگل، قارچ های بیماری زا در جنگل و نهالستان، قارچ های خوراکی، سمی و دارویی در جنگل، قارچهای همزیست گیاهان و حشرات در جنگل و خصوصیات و مورفولوژی آنها، چرخه زیستی قارچها،

عملی: با راهنمایی و صلاح دید مدرس درس اقدام به جمع آوری قارچ های مختلف جنگلی نموده و در آزمایشگاه آن ها را مورد بررسی بیشتر قرار می دهنند. همچنین یک سفر علمی میدانی سه روزه به منظور آشنایی با قارچ های درختان جنگلی در یکی از مناطق رویشی کشور انجام خواهد شد.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۰	۲۰	آزمون های نوشتاری ۵۰	۲۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. قدس خواه دریابی، مهرداد، قارچ شناسی جنگل (بیماری های درختان جنگلی و چوب)، انتشارات حق شناس، ۱۳۹۳.
  ۲. آفات و بیماری های قارچی و باکتریابی درختان جنگلی و شهری، ساسان صادقی خامنه ای تبریزی، انتشارات فراسوی علم، ۱۳۸۲.
  ۳. قارچهای ایران، جعفر ارشاد، انتشارات سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی، ۱۳۷۴.
  ۴. واژه های مورد استفاده در قارچ شناسی، جعفر ارشاد، انتشارات سازمان تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی، ۱۳۷۴.
  ۵. مبانی قارچها، ترجمه دکتر حمید مهر آوران، انتشارات دانشگاه ارومیه، ۱۳۷۲.
  ۶. اصول قارچ شناسی، ابراهیم بهداد، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۶۴.
7. Infectious Forest Diseases, Paolo Gonthier, Giovanni Nicolotti, CABI, 2013.
8. Fungi in Ecosystem Processes, John Dighton, Marcel Dekker, Inc. 2003.

نام فارسی درس: شناخت بذور درختان جنگلی

نام انگلیسی درس: Forest Trees Seeding Cognition

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: اختیاری

پیش نیاز: درخت شناسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ کارگاه □ آزمایشگاه ■ سمینار □

هدف درس: آشنایی دانشجویان با چگونگی مراحل شناخت و تولید بذر درختان جنگلی، نحوه جمع آوری، استحصال، نمونه گیری و آزمایشات کمی و کیفی بذر و نگهداری بذر

اهداف رفتاری: توانایی انجام شناخت تهیه و آزمایشات بذور درختان جنگلی

سرفصل درس:

نظری: تعریف بذر - تاریخچه ورود بذور درختان جنگلی به ایران - فرایند رویشی و زایشی در درختان - تولید گل و میوه و بذر دهی درختان جنگلی - عوامل موثر بر تولید بذر گونه های جنگلی - ساختمان فیزیکی بذر - ترکیب شیمیابی بذر - خواب بذر و انواع آن - تیمارهای شکستن خوا ب بذر - شناخت و تاثیر مواد شیمیابی و هورمونهای گیاهی بر خواب بذر - جوانه زنی بذر - تعریف جوانه زنی - مرفوولوژی جوانه زنی - نیازمندی های جوانه زنی - الگوی جوانه زدن - طول عمر بذر - عوامل موثر بر کیفیت بذر - آزمایشات مختلف بذر - تاثیر استرس های محیطی بر جوانه زنی بذر - انتخاب پایه های بذری و حفظ تنوع ژنتیکی - محافظت بذر گیری - روش های جمع آوری و استحصال بذر - اصول نگهداری بذر - کنترل کیفی بذر

عملی: جمع آوری بذور درختان جنگلی - شناخت و طبقه بندی بذور درختان جنگلی - تعیین درصد خلوص بذر - تعیین وزن هزار دانه - تعیین درصد رطوبت بذر - آشنایی با انواع تیمارهای بذر - آشنایی با بستر های مختلف کاشت بذر - تعیین قوه نامیه - تعیین سرعت جوانه زنی - تعیین بنیه بذر - روش های مختلف ضدعفونی بذر - تیمار بذر با هورمونهای مختلف. بازدید از درختان جنگل های ایران، محافظت بذر گیری و آزمایشگاه های بذر موسسات تحقیقاتی و ارائه گزارش

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پرتو
۲۰	-	آزمون های نوشتاری ۵۰	۳۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. نمو، خواب و جوانه زنی بذر، حمیدی آبدین عارفی علی نادری، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۲.
۲. علوم و تکنولوژی بذر، فرشید اکرم قادری، بهنام کامکار، افسین سلطانی، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد، ۱۳۸۷.
۳. تولید بذر و نهال درختان جنگلی، یحیی دهقانی شورکی، انتشارات موسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی، ۱۳۸۴.
۴. جنگلکاری و نهالستان های جنگلی، احمد مصدق، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۴.
5. Techniques in Seed Science and Technology, P.K.Agrawal, M.Dadlani, South Asian Publisher, 1992.

نام فارسی درس: اکوتوریسم

نام انگلیسی درس: Ecotourism

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اکولوژی

آموزش تكمیلی عملی: دارد □ سینه □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سینه □

هدف درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم گردشگری و طبیعت گردی و چگونگی تدوین و اجرای برنامه‌های گردشگری در جنگل

سرفصل درس:

آشنایی با مفاهیم گردشگری، گردشگری در طبیعت، طبیعت گردی و اکوتوریسم، تفریح و تفرج، اوقات فراغت، منابع و فعالیت‌های تفرجی، مفهوم زیست گردشگری (بیوتوریسم)، جاذبه‌های گردشگری در مناطق طبیعی، فعالیت‌های تفرجی در طبیعت؛ منابع تفرجی و فعالیت‌های تفرجی در گردشگری جنگل، گردشگری علفزار، گردشگری بیابان، گردشگری کوهستان، گردشگری آبی، گردشگری ساحلی – دریاچی، گردشگری ماجراجویانه در طبیعت؛ حیات و حشر و طبیعت گردی؛ مناطق تحت حفاظت و گردشگری طبیعی؛ پارک طبیعت و انواع آن (پارک جنگلی، پارک ساحلی، پارک کوهستان، پارک کویری) اکوموزه‌ها و طبیعت‌گردی، گردشگری رستایی و توسعه طبیعت گردی، طبیعت-گردی و گردشگری سلامت، معیارها و شاخص‌های گردشگری پایدار در طبیعت؛ زندگی بومی، جلوه‌های تاریخی و فرهنگی انسان و گردشگری طبیعت، ارزیابی تقاضا و آرای طبیعت گردان؛ تورهای طبیعت گردی (اکوتور)، ملاحظات محیط زیستی گردشگری پایدار در طبیعت، اقتصاد طبیعت گردی، ملاحظات اجتماعی و فرهنگی طبیعت‌گردی، اثرات اکوتوریسم بر مناطق طبیعی (اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی)، اهمیت و ضرورت مدیریت اثرات، اصول مدیریت بازدیدکنندگان (اکوتوریست‌ها)، جایگاه توریسم و اکوتوریسم در طرح‌ها، خطمشی‌ها و برنامه ریزی‌های مناطق تفرجی، بازدید از گردشگاه‌های طبیعی کشور با توجه به مناسبت فصل

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۲۰	۲۵	آزمون های نوشتاری ۲۵	۲۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. گردشگری طبیعت: معیارهای توسعه و طراحی، دانه کار، افшин، محمودی، بیت الله، نشر جهاد دانشگاهی، تهران، ۱۳۹۲، ۲۹۶ ص.
۲. مبانی گردشگری رستایی، اردستانی، محسن، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، ۱۳۸۷، ۳۶۰ ص.
۳. اکوتوریسم: اصول، تجربیات و سیاست‌ها، اپلرود، مگان، (ترجمه نگار قدیمی)، نشر افکار، تهران، ۱۳۸۶، ۱۱۲ ص.
۴. مقدمه‌ای بر طبیعت گردی، اولادی قادیکلایی، جعفر، انتشارات دانشگاه مازندران، ۱۳۸۵، ۳۹۲ ص.
۵. گردشگری: ماهیت و مفاهیم، پابلی بزدی، محمد حسین، سقایی، مهدی، انتشارات سمت، تهران، ۱۳۸۵، ۲۷۵ ص.
۶. پارک‌ها و تفرجگاه‌های جنگلی، بزرگ کار، قدرت الله، انتشارات سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی، تهران، ۱۳۸۴، ۲۳۱ ص.
7. Ecotourism and Environmental Sustainability: Principles and Practice, Tim Gale, Routledge, 2016. 278 pages.
8. Ecotourism, Routledge, Stephen Wearing, John Neil, 2013. 163 pages.
8. Ecotourism: Principles and Practices, CABI, Ralf Buckley, 2009. 368 pages.

نام فارسی درس: شناخت منابع طبیعی

نام انگلیسی درس: Introduction to Natural Resources

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

هدف درس: آشنایی دانشجویان با بخش‌های مختلف منابع طبیعی، منابع طبیعی جاندار و غیر جاندار و توسعه پایدار در ازاضی منابع طبیعی می‌باشد.

سرفصل درس:

نظری: تعریف منابع طبیعی، تفاوت بین ذخایر طبیعی و منابع طبیعی، ویژگی‌های منابع طبیعی تجدید شونده، تقسیم بندی انواع منابع طبیعی تجدید شونده، اهمیت شناخت منابع طبیعی تجدید شونده و نقش آن در زندگی انسان، آشنایی با منابع طبیعی غیرجاندار (آب، خاک و هوا). منابع طبیعی گیاهی و انواع آن، مرتع (تعریف و ویژگی‌ها)، اهمیت مرتع از لحاظ تولید علوفه، حفاظت آب و خاک، تولید مواد صنعتی و دارویی، تفرجگاه‌ها، مرتع ایران و جهان، وسعت و پراکنش و تقسیم‌بندی انواع آن، بهره‌برداران مرتع، جنگل‌ها، تعریف و ویژگی‌ها، اهمیت جنگل‌ها و نقش آن در زندگی انسان، وسعت و پراکنش جنگل‌ها در ایران و جهان، جنگل‌کاری و اهمیت آن در ایران، پارک‌های جنگلی و دست کاشت، منابع طبیعی جانوری، حیات وحش و اهمیت آن در زندگی بشر، مناطق حفاظت شده و پارک‌های ملی، محیط زیست طبیعی و اهمیت حفاظت آن. آبزیان و نقش آن در زندگی انسان، منابع مولد آبزیان ایران، آبزیان عمدۀ ایران، آشنایی با توسعه پایدار.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۱۵	۳۵	آزمون های نوشتاری ۵۰	-
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. زیستن در محیط زیست، مجید مخدوم، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۰.
۲. شناخت محیط زیست، زمین سیاره زنده، عبدالحسین وهاب زاده، جهاد دانشگاهی مشهد، ۱۳۸۲.
۳. مرتع و مرتعداری، محمد رضا مقدم، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.

نام فارسی درس: تغییر اقلیم

نام انگلیسی درس: Climate Change

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: هوا و اقلیم شناسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سینه‌نار □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سفر علمی □ ندارد ■

هدف درس: آشنایی با پدیده تغییر اقلیم و اثرات زیست محیطی آن

سرفصل درس:

تعریف هوا، و تغییر اقلیم، نقش تشعشعات خورشیدی و تشعشعات کیهانی بر اقلیم کره زمین، نقش فعالیت‌های آتش‌نشانی بر تغییرات اقلیمی، اثر گازهای گلخانه‌ای بر تغییرات اقلیمی، دیرینه اقلیم شناسی، وضعیت اقلیم و تغییرات اقلیم گذشته، اثر تغییر اقلیم بر چرخه‌های اتمسفری و تغییر الگوی هواشناسی کره زمین، تغییر اقلیم و بالا آمدن آب دریاها، اثر تغییر اقلیم بر منابع آب، تغییرات اقلیمی و سلامت انسان، اثرات بیولوژیکی تغییرات اقلیمی از جمله اثر بر گیاهان، پرندگان، پستانداران، فیتوپلانکتونها و ...، اثر تغییر بر اکوسیستم‌های مختلف از جمله مناطق قطبی، توندرا، تالاب‌ها و رودخانه‌ها، جنگل‌ها، مناطق کوهستانی، مناطق خشک و بیابانی، و...

روش ارزیابی (درصد)

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون‌های نوشتاری ۵۰	۳۰	۲۰
	عملکردی		

فهرست منابع

۱. تغییر اقلیم (علل، اثرات و راه حل‌ها)، جان تی هارדי، ترجمه لیلی خزانه داری و همکاران، چاپ دوم، انتشارات بابلی مشهد، ۱۳۹۱.
2. Climate change Biology, Lee Hannah, Academic Press, 2014.
3. Climate change, observed impacts on Planet Earth, Trevor M. Letcher, Elsevier, 2009

نام فارسی درس: مدیریت خاک نهالستان‌های جنگلی

نام انگلیسی درس: Forest Nurseries Soil Management

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: خاکشناسی جنگل

آموزش تكمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

هدف درس: دانشجویان کارشناسی علوم و مهندسی جنگل پس از گذراندن دروس خاکشناسی عمومی و خاکشناسی جنگل با آشنایی به مبانی و کاربرد این درس‌ها در بخش عملی با انتخاب این درس درس می‌توانند کلیه موارد مرتبط با علوم خاک در مدیریت نهالستان‌های جنگلی را فرا گرفته و بصورت کاربردی بتوانند در این زمینه به فعالیت اقتصادی بپردازند.

سرفصل درس

ویژگی‌های نهالستان‌های جنگلی، روش‌های تولید نهال گونه‌های جنگلی، آماده سازی نهالستان‌های جنگلی، شیوه‌های مختلف تولید نهال‌های جنگلی، ارزیابی کیفی نهال گونه‌های جنگلی، آماده سازی بستر کاشت، ترکیب مواد معدنی (رس، سیلت و شن) در خاک بستر کشت، خصوصیات فیزیکی خاک نهالستان‌های جنگلی، بافت و نفوذپذیری خاک، تغذیه رطوبتی خاک، سنجش ظرفیت آب زراعی، سنجش آب در دسترس در خاک نهالستان، تعیین نقطه پژمرده‌گی، شیوه‌های آبیاری و تعیین نیاز آبی خاک، روش‌های مختلف آبیاری نهال‌های جنگلی، مواد آلی در خاک نهالستان، کمیت و کیفیت عناصر تغذیه‌ای در خاک، اصلاح خاک در نهالستان‌های جنگلی، تعیین کمیت عناصر پر مصرف و کم مصرف در خاک نهالستان جنگلی، حاصلخیزی و آیش زمین نهالستان، مدیریت خاک‌های اسیدی در نهالستان جنگلی، مدیریت خاک‌های قلیایی در نهالستان، نحوه استفاده کود در نهالستان‌های جنگلی، انواع کودهای مورد استفاده در خاک نهالستان، نیازهای کودی نهال‌های جنگلی، روش تهیه انواع کمپوست‌ها برای بستر کشت، ارزیابی اقتصادی توان تولیدی خاک جهت احداث نهالستان‌های جنگلی، ازدید میدانی یکی از نهالستان‌های تولید نهال گونه‌های جنگلی جهت آشنایی با روش‌های کار مطابق با مفاهیم

روش ارزیابی (درصد)

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون‌های نوشتاری ۷۰	۲۰	۱۰
	عملکردی		

فهرست منابع

۱. حاصلخیزی خاک: راهنمای استفاده از عناصر معدنی و کودهای آلی و شیمیایی در راستای افزایش تولیدات محصولات زراعی، منوچهر زرین کفش، انتشارات علم کشاورزی ایران، ۱۳۹۴.
۲. مبانی علوم خاک: کاربری در دوره‌های مهندسی کشاورزی، منابع طبیعی (جنگل)، محیط زیست و تحقیقات تكمیلی، منوچهر زرین کفش، انتشارات علم کشاورزی ایران، ۱۳۹۰.
3. Nursery Site: Selection, Layout, and Development. F.E. Morby. In: M.L. Duryea, and T. Landis: Forest Nursery Manual, 2013.
4. Forest tree nursery soil management; K. A. Armon, R.D. Carman, 2006.
5. Physical Properties of Forest-Nursery Soils: B.P. Warkentin. In: M.L. Duryea, and T. Landis, 2003.

نام فارسی درس: درختان و درختچه‌های دارویی و زینتی
 نام انگلیسی درس: Medicinal and Ornamental Trees and Shrubs

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۲۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: درخت شناسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سeminar □ آزمایشگاه ■ سفر علمی ■ کارگاه ■

هدف درس: آشنایی با درختان و درختچه‌های دارویی و زینتی و شرایط کاشت و نگهداری آنها

سرفصل درس

نظری: معرفی درختان و درختچه‌های بومی و غیر بومی دارویی کشور، درختان و درختچه‌های دارویی مناسب کاشت در مناطق رویشی مختلف کشور، شرایط کاشت و نگهداری درختان و درختچه‌های دارویی در نهالستان و فضای طبیعی، مهمترین مواد موثره قابل استخراج از درختان و درختچه‌های دارویی کشور، روش‌های استخراج مواد موثره از اندام‌های درختان و درختچه‌های دارویی کشور، معرفی درختان و درختچه‌های بومی و غیر بومی زینتی کشور، درختان و درختچه‌های زینتی مناسب کاشت در فضای سبز، شرایط کاشت و نگهداری درختان و درختچه‌های زینتی در نهالستان و فضای سبز، ترکیب عناصر درختی و درختچه‌ای در فضای سبز از جنبه‌های زیبایی شناسی، آشنایی با جداول فنلولوژی و رنگ به منظور طراحی منظر، نگاهی به مهمترین آفات و بیماری‌های درختان و درختچه‌های دارویی و زینتی کشور و روش مبارزه با آنها،

عملی: دانشجویان با ناظارت مدرس درس اقدام به تولید نهال گونه‌های زینتی در گلخانه یا آزمایشگاه از طرق مختلف تکثیر همانند نهال و قلمه و پیوند می نمایند. همچنین بازدیدی از مرکز تولید درختان و درختچه‌های زینتی انجام می شود.

روش ارزیابی (درصد)

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون‌های نوشتاری ۷۰	۳۰	-
	عملکردی		

فهرست منابع

۱. درختان و درختچه‌های زینتی، همایون فرهمند، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد، ۱۳۹۴.
  ۲. کلیات طراحی فضای سبز، کامیار و ثوقی، انتشارات پریور، ۱۳۹۴.
  ۳. صادقی خامنه‌ای تبریزی، ساسان، ۱۳۹۴. اطلس آفات و بیماری‌های درختان سوزنی برگ و پهن برگ جنگلی و شهری، انتشارات علم کشاورزی ایران، ۴۰۰ ص.
  ۴. آشنایی با مهم ترین درختان؛ درختچه‌ها و پیچ‌های زینتی، سید نجم الدین مرتضوی، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد، ۱۳۹۱.
  ۵. درختان و درختچه‌های دارویی و معطر، شهرام صداقت پور، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت، ۱۳۹۱.
  ۶. جنگل‌ها، درختان و درختچه‌های ایران، حبیب الله ثابتی، انتشارات دانشگاه یزد، ۱۳۹۰.
  ۷. طراحی پارک، جمشید حکمتی، انتشارات فرهنگ جامع، ۱۳۸۲.
8. P.K. Pagare, Medicinal Plants, APH Publishing, 2007.
9. Dinesh Kumar Tyagi, Pharma Forestry: A Field Guide To Medicinal Plants, Atlantic Publishers & Dist, 2005.

نام فارسی درس: ریاضیات ۲

نام انگلیسی درس: Calculus 2

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۳ واحد نظری

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: ریاضیات ۱

آموزش تکمیلی علمی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

هدف درس: آشنایی دانشجویان با کاربردهای ریاضیات در حل مسائل مهندسی متتابع طبیعی

سرفصل درس:

نظری: مختصات فضایی، بُردار در فضاء، اعمال جبری روی بُردارها، ضرب داخلی دو بُردار، ضرب خارجی دو بُردار، خط در فضاء، صفحه در فضاء، ماتریس و انواع آن، عملیات جبری در ماتریس‌ها، دترمینان ماتریس 2×2 ، 3×3 و مرتب بالاتر، معکوس ماتریس، حل دستگاه معادلات خطی دو مجھولی، سه مجھولی و بالاتر به روش ماتریس معکوس، مقادیر ویژه و بُردارهای ویژه، تعریفتابع چند متغیره، حد و پیوستگی توابع چند متغیره، مشتقهای جزئی، دیفرانسیل کامل و کاربرد آن در محاسبات تقریبی، مشتقهای جزئی مرتب بالاتر، مشتق زنجیرهای، مشتق جهتی و کاربردهای آن در هندسه تحلیلی (خط قائم و صفحه مماس بر یک سطح فضایی)، اکسترمم توابع چند متغیره، تعیین اکسترمم توابع چند متغیره توسط ضرایب لاگرانژ، انتگرال دوگانه، تعریف انتگرال دوگانه و محاسبه آن در مختصات دکارتی، تغییرمتغیر در انتگرال دوگانه، محاسبه انتگرال دوگانه در مختصات قطبی، کاربردهای انتگرال دوگانه، انتگرال سه‌گانه، تعریف انتگرال سه‌گانه و محاسبه آن در مختصات دکارتی، تغییرمتغیر در انتگرال دوگانه، محاسبه انتگرال سه‌گانه در مختصات استوانه‌ای و کروی، کاربردهای انتگرال سه‌گانه.

روش ارزیابی (درصد)

پروردۀ	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
۵	آزمون‌های نوشتاری ۵۰	۳۵	۱۰
	عملکردی		

فهرست متابع

۱. حساب دیفرانسیل و انتگرال و هندسه تحلیلی، رابرت الکساندر آدامز، ترجمه علی اکبر عالم زاده، موسسه انتشارات علمی دانشگاه صنعتی شریف، ۱۳۹۵.
۲. حساب دیفرانسیل و انتگرال و هندسه تحلیلی، راس فینی، جورج برینتن توماس، ترجمه‌ی مهدی بهزاد و سیامک کاظمی، چهارجلد، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۹۳.
3. Calculus: early transcendentals. Stewart, J., Cengage Learning, 2015.
4. Calculus and analytic geometry. Thomas, G. B., & Finney, R. L., Addison Wesley. 2014.

نام فارسی درس: کالاهای غیرچوبی جنگل

نام انگلیسی درس: Non timber Forest Products

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: اختیاری

پیش نیاز: درخت شناسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد □

ندارد ■

سفر علمی □

کارگاه □

آزمایشگاه □

سمینار □

هدف درس: محصولات غیرچوبی جنگل در حفاظت از تنوع زیستی و بهبود معیشت مردم محلی که در ارتباط بی واسطه با طبیعت هستند نقش غیرقابل انکاری دارند و استفاده از آنها تنها مختص جوامع روستایی نیست. اندام های مختلفی از تعداد قابل توجهی از گونه های گیاهی همانند برگ، ساقه، ریشه، میوه، غده و غیره به عنوان مواد غذایی یا دارویی و صنعتی توسط انسان ها از طبیعت برداشت می گردد. شناسایی این گونه ها، چگونگی استفاده از آنها، اهمیت آنها در معیشت جوامع روستایی و ارزش اقتصادی آنها و اهمیت آنها در حفاظت از تنوع زیستی هدف این درس است.

سرفصل درس:

تاریخچه و مفهوم و تعاریف محصولات غیرچوبی، ارزش محصولات غیرچوبی برای تامین معیشت مردم و کاهش فقر، اهمیت محصولات غیرچوبی از نظر فرهنگی و میراثی، چگونگی بهره برداری از محصولات غیرچوبی، اثرات برداشت محصولات غیرچوبی بر محیط زیست، دانش بومی و استفاده از محصولات غیرچوبی، فراوری و بازاریابی محصولات غیرچوبی، سیاست های مرتبط با محصولات غیرچوبی جنگل، توسعه روستایی مبتنی بر محصولات غیرچوبی، محصولات غیرچوبی جنگل های ایران به تفکیک مناطق رویشی، نوع محصولات (ریشه، ساقه، برگ، گل، صبح، مان، ...)، سطح فراوری، مقیاس استفاده،

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پرورژه
۱۰	۳۵	آزمون های نوشتاری ۵۰	۵
		عملکردی	

فهرست منابع

1. Wild Product Governance: Finding Policies that Work for Non-timber Forest Products, Sarah A. Laird, Routledge, 2012.
2. Non-Timber Forest Products in the Global Context, Sheona Shackleton, Charlie Shackleton, Patricia Shanley, Springer Science & Business Media, 2011.
3. Non-timber Forest Products: Ecological and Economic Aspects of Exploitation in Colombia, Ecuador and Bolivia, Guido Broekhoven, IUCN pulication, 1996.

نام فارسی درس: جامعه شناسی روستایی

نام انگلیسی درس: Rural Sociology

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: اختیاری

پیش نیاز: تدارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □ ندارد ■

هدف درس: بررسی و شناخت جوامع روستایی و تحولات آن در طول سده‌ی اخیر و نقش آنها در بهره‌برداری و حفاظت از منابع طبیعی تجدیدشونده

سرفصل درس:

نظری: اهمیت شناخت جامعه روستایی در ایران، مفاهیم اساسی جامعه شناسی روستایی، رابطه بین جامعه شناسی روستایی و سایر علوم اجتماعی، تعریف روستا و بیژگی‌های آن، خانواده روستایی و چگونگی تنظیم نقش‌ها در آنها، وضعیت جامعه روستایی ایران قبل از اصلاحات ارضی، اصلاحات ارضی و علل و نتایج آن بر جامعه روستایی، روستاهای ایران پس از اصلاحات ارضی، نظام‌های بهره‌برداری روستایی، ساختار سیاسی، اجتماعی و اقتصادی در جامعه روستایی کشور، نظام روابط اجتماعی روستایی، روابط عمودی، روابط افقی، قشریندی اجتماعی و هرم قدرت در روستا و تحولات آن در دوره‌ی اخیر، تفاوت نظام‌های عشایری و روستایی کشور، نقش عشایر و روستاییان کشور در استفاده از منابع طبیعی، زمینه‌های دگرگونی جامعه روستایی کشور در ارتباط با تحولات جامعه شهری و توسعه، توسعه‌ی روستایی: مفاهیم و دیدگاه‌ها، توسعه‌ی روستایی در ایران، پژوهه: انجام تحقیقی در مورد جامعه روستایی و عشایری ایران به صورت فردی یا گروهی، بر اساس پژوهش میدانی و یا مطالعه استادی.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهه
۱۰	۳۵	آزمون های نوشتاری ۴۵	۱۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. جامعه‌شناسی روستایی، علی‌اکبر نیک‌خلق، انتشارات چاپخشن. ۱۳۹۳.
۲. مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی روستایی، مصطفی‌ازکیا، انتشارات اطلاعات. ۱۳۹۱.
۳. مبانی جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی ایلات و عشایر، حشمت‌الله طبیبی، انتشارات دانشگاه تهران. ۱۳۸۹.
۴. کوچ نشینی در ایران، سکندر امان‌الهی، انتشارات آگاه، چاپ هفتم. ۱۳۸۸.
۵. توسعه روستایی اولویت بخشی به فقر، رابرتس چمبرز، ترجمه مصطفی‌ازکیا، انتشارات دانشگاه تهران. ۱۳۷۹.

نام فارسی درس: مبانی کارآفرینی

نام انگلیسی درس: Fundamentals of Entrepreneurship

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: اختیاری

پیش نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی علمی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □

هدف: آشناسازی دانشجویان با زمینه ها و فرستاده ها، مبانی رفتاری و فرآیندی کسب و کارآفرینی در رشتہ خود و برانگیزش و جهتدهی آنها در این مسیر

سرفصل درس:

نظری: مفهوم کارآفرینی و کسب و کار، اهمیت و نقش کارآفرینی، مشخصات رفتاری کارآفرینان، انواع کارآفرینی و کسب و کار، فرآیند و مراحل کارآفرینی و توسعه کسب و کار، تحلیل محیط کسب و کار، فرستاده های کارآفرینی در کشاورزی و منابع طبیعی، شناسایی- ارزیابی امکان سنجی و انتخاب ایده کارآفرینی و تدوین طرح کسب و کار همراه با طراحی جداول و محاسبات طرح کسب و کار با نرم افزار، رویه های اداری، قوانین و مقررات مرتبط با ثبت و اداره کسب و کارها (معرفی قوانین کار و تأمین اجتماعی، مقررات بانکی، تجاری و گمرکی، قوانین و مقررات بهداشتی، ایمنی، محیط زیست، منابع طبیعی و سایر قوانین، انواع عقود اسلامی)، مدیریت مالی کسب و کارها (تامین سرمایه اولیه و سرمایه گذاری مخاطره پذیر)، مدیریت منابع انسانی در کسب و کارها، تحلیل بازار و مدیریت بازاریابی شامل فروش و تبلیغات و برنامه سازی، مدیریت ریسک در کسب و کار، کاربرد اینترنت و شبکه های اجتماعی در امور کسب و کار، ارزش های اخلاقی در کسب و کار، مسائل پایداری و زیست محیطی در توسعه کسب و کار. پژوهه: گزارش تحلیل بازار و فرستاده های شغلی در رشتہ مربوطه توان با تدوین طرح کسب و کار منطبق با فرمت تهیه شده توسط مرکز کارآفرینی دانشگاه، مطالعه موردی از یک و کسب و کار موفق، بازدید از کسب و کارهای مرتبط، شرکت در سخنرانی یک کارآفرین نمونه با هماهنگی مرکز کارآفرینی یا مراجعته به کارآفرینان موفق و گزارش تجربه آنها، شرکت در کارگاه مهارت آموزی کارآفرینانه مورد تایید مرکز کارآفرینی، مشارکت در رویدادهای برگزار شده توسط مرکز کارآفرینی (جشنواره ایده، رویداد از ایده تا کسب و کار و ...).

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پرورژه
۱۰	۳۵	۴۵ آزمون های نوشتاری عملکردی	۱۰

فهرست منابع

۱- کارآفرینی: مهارت های مشترک علمی کاربردی کارآفرینی، مهدی سعیدی کیا، و راحله انوری، نشر مهدی سعیدی کیا، ۱۳۹۲.

۲- مبانی کارآفرینی، احمد پور داریانی، و سید محمد مقیمی، نشر فراندیش، ۱۳۸۸.

۳- مبانی علم کارآفرینی: دانش مهندسی کارآفرینی، سید مهدی گلستان هاشمی، و علی حسین احمدی، انتشارات جهاد دانشگاهی دانشگاه صنعتی اصفهان، ۱۳۸۸.

نام فارسی درس: **فیزیولوژی درختان جنگلی**

نام انگلیسی درس: **Forest Trees Physiology**

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: اختیاری

پیش نیاز: درخت شناسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سeminar □ آزمایشگاه ■

سفر علمی □ ندارد □ کارگاه □

هدف: آشنایی دانشجویان با اصول کلی فیزیولوژی درختان و عوامل تاثیرگذار بر آن

سروفصل درس:

نظری: مفاهیم علم فیزیولوژی و کاربرد آن در جنگل‌داری، نقش نور، دما و فشار بخار آب اتمسفر در فرآیندهای فیزیولوژیکی درختان (فتوسنتر و تنفس)، تقسیم گیاهان بر اساس سیستم فتوسنتری، غلظت CO_2 در اتمسفر، ارتباطات آبی، نقش آب در اعمال درختان جنگلی، نقش سیستم ریشه در جذب آب، فرآیند تعرق، باردهی درختان جنگلی، تغذیه درختان جنگلی، اثرات آلودگی‌های محیطی بر فیزیولوژی گونه‌های جنگلی.

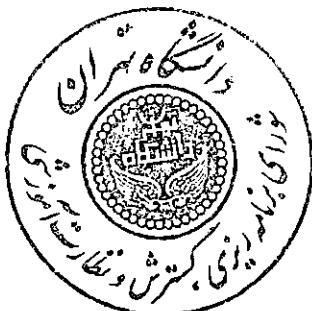
عملی: آشنایی با وسائل و اندازه‌گیری پارامترهای فیزیولوژی درختان در آزمایشگاه، گلخانه، نهالستان و جنگل (میزان کلروفیل در برگ درختان گونه‌های جنگلی، تعیین سطح برگ در درختان مختلف جنگلی، سطح سالم و بیمار برگ، اندازه‌گیری خصوصیات میکرومورفولوژی روزنه برگ گونه‌های جنگلی).

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	بروزه
۱۰	۳۵	آزمون‌های نوشتاری ۵۰ عملکردی	۵

فهرست منابع

۱. فیزیولوژی و نمو گیاهی، تایز، ل، زایگر، ا، ماسکس مولز، آ، ترجمه: محمد کافی، عبدالمجید مهدوی دامغانی، بهنام کامکار، مجید جامی الاحمدی، جهاد دانشگاهی مشهد، ۱۳۹۵.
۲. فیزیولوژی محیطی گیاهان، هی، روپرتکی، ام. و الستر فیتر، ترجمه: سید محمود اخوت، نشر سید محمود اخوت، ۱۳۹۴.
۳. فیزیولوژی گیاهی، ابراهیم زاده، ح، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۱.
4. *Physiology of Woody Plants*, Theodore, T.K., Stephen, G.P., Elsevier, 1997.

نام فارسی درس: ترویج و آموزش منابع طبیعی
نام انگلیسی درس: Natural Resources Extension

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سینه □ ندارد ■ سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

هدف: آشنا نمودن دانشجویان با نظامهای آموزشی و فعالیتهای آموزشی و ترویجی در منابع طبیعی

سرفصل درس:

نظری: اهمیت تربیت نیروی انسانی ماهر و نقش آن در توسعه کشاورزی و منابع طبیعی- نظامهای آموزش (رسمی، غیر رسمی، آزاد)- عوامل مؤثر در آموزش (اهداف، محتوا، آموزشگر، فراگیر، تکنولوژی آموزشی، تئوری های یادگیری و مدیریت)- تعاریف-فلسفه- اصول- اهداف- روش ها و تاریخچه ترویج- عملکرد ترویج در آموزش روستاییان و عشایر (بزرگ‌سالان و جوانان)- نظام ترویج در ایران- تاریخچه و نظام آموزشی کشاورزی و منابع طبیعی در ایران- اهمیت و اصول کشاورزی و منابع طبیعی (روش های تدریس، تهیه دروس و آزمون)- آموزش بزرگ‌سالان (تعاریف، اهمیت، مفاهیم، اصول و فلسفه ویژگی های آن)- ارتباطات (تعاریف، عوامل و وسائل)- نشر نوآوری ها (تعاریف، مراحل و سرعت پذیرش و عوامل مؤثر در پذیرش)- تکنولوژی آموزشی (تعاریف، اهمیت، وسائل آموزش سمعی و بصری و کاربرد آن ها)- رهبری- مدیریت و سرپرستی در آموزش ترویج (تعاریف، انواع ویژگی ها، روش ها و کاربرد آن ها)- برنامه ریزی و ارزش‌یابی فعالیتهای آموزشی و ترویجی- پیوستگی تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و منابع طبیعی در جریان برنامه های جامع توسعه کشاورزی و منابع طبیعی کشور.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پیروزه
۲۰	۲۰	آزمون های نوشتری ۶۰	-
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. توسعه و ترویج روستایی، اسماعیل شهبازی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۵.
۲. مقدمه ای بر آموزش و ترویج منابع طبیعی، ابوالفضل طهماسبی و مجتبی قره محمودلو، انتشارات مروجان، ۱۳۸۹.
۳. مبانی ترویج کشاورزی و منابع طبیعی، ایرج ملک محمدی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۶.
۴. مقدمه ای بر آموزش ترویج، سیروس سلمان زاده، انتشارات دانشگاه شهید چمران اهواز، ۱۳۷۰.

نام فارسی درس: حیات وحش جنگل

نام انگلیسی درس: Forest Wildlife

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: اختیاری

پیش نیاز: اکولوژی

آموزش تكمیلی عملی: دارد □ سینهار □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سفر علمی □ ندارد ■

هدف: آشنا نمودن دانشجویان با حیات وحش جنگل، اکولوژی و رفتار آنها

سرفصل درس:

نظری: اهمیت شناخت و مطالعه حیوانات وحشی؛ تعریف حیات وحش، مفاهیم گونه، زیر گونه، جمعیت، سیستماتیک، تاکسونومی، نامگذاری دو اسمی؛ ویژگی‌های پستانداران؛ طبقه‌بندی پستانداران و بررسی اجمالی راسته‌های پستانداران جنگلی کشور؛ مناطق جغرافیایی جانوری؛ زیستگاهها و پستانداران موجود در هر کدام از زیستگاه‌های کشور؛ راسته‌های زوج سمان و فرد سمان؛ (تحووه شناسایی و مرغولوژی گونه‌ها، طبقه‌بندی داخلی راسته‌ها، انواع شاخ در علفخواران، فیزوولوژی دستگاه گوارش، زیستگاه‌های مطلوب، سازگاری و عادات غذایی، پراکندگی محلی و جهانی، ساختار اجتماعی، قلمرو طلبی، چرخه زندگی، روابط متقابل با گونه‌های دیگر، رابطه با انسان، وضعیت حفاظتی و اقدامات حفاظتی انجام شده برای هر گونه)؛ راسته‌های گوشتخواران، (تحووه شناسایی، سازگاری‌ها، پراکندگی، رفتار، چرخه زندگی، روابط متقابل با گونه‌های دیگر، عادات غذایی، وضعیت حفاظتی)؛ آشنایی اجمالی با سایر راسته‌های پستاندار موجود در جنگل‌های ایران؛ راسته‌های خرگوش شکلان، جوندگان، حشره‌خواران و خفاش‌ها؛ آشنایی با برخی از راسته‌های پرنده‌گان جنگلی و نقش آنها در اکوسیستم جنگل، برآورده فراوانی جمعیت‌های حیات وحش، نیازهای زیستگاهی حیات وحش و ارزیابی زیستگاه، تعیین عادات غذایی حیات وحش، کنترل جمعیت‌های حیات وحش، نمایه‌ها و علایم تشخیص حیات وحش در جنگل.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروردۀ
۲۰	۲۰	آزمون های نوشتاری ۶۰	-
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. راهنمای صحرایی پستانداران ایران. ضیایی، هوشنگ، ۱۳۸۷. انتشارات کانون آشنایی با حیات وحش.
۲. راهنمای صحرایی پرنده‌گان ایران، منصوری، جمشید، ۱۳۷۹. نشر ذهن‌آویز.
۳. راهنمای پستاندارن ایران. هرینگتون، فرد، ا. انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست. ۱۳۵۵.
4. Forest Wildlife Ecology and Habitat Management, David R. Patton, 2011. CRC Press, 292 pp.
5. Technical Guide to Forest Wildlife Habitat Management in New England, UPNE, Richard M. DeGraaf, 2006. 305 pp.
6. Forest Wildlife-habitat Relationships: Population and Community Responses to Forest Management, Stephen DeStefano, Robert G. Haight, 2002. Society of American Foresters, 275 pp.

نام فارسی درس: آتش‌سوزی جنگل

نام انگلیسی درس: Forest Wildfire

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: مبانی جنگل‌شناسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد ■ سفر علمی □ کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

هدف: آشنایی دانشجویان با علل و اثرات آتش‌سوزی در جنگل‌ها و روش‌های کنترل و مدیریت آن.

سرفصل درس:

نظری: تعریف و اهمیت آتش‌سوزی در جنگل، تاریخچه و وضعیت آتش‌سوزی در جنگل‌های ایران و جهان، فواید آتش‌سوزی جنگل، خسارت‌های اقتصادی و اکولوژیکی آتش‌سوزی جنگل، عوامل ایجاد آتش‌سوزی جنگل، انواع آتش‌سوزی جنگل، چگونگی گسترش آتش‌سوزی، عوامل زنده و غیرزنده موثر بر آتش‌سوزی جنگل، تأثیر عوامل فیزیوگرافی و اقلیمی بر آتش‌سوزی جنگل، روش‌های پیشگیری و مبارزه با آتش‌سوزی جنگل، وسائل و امکانات مورد نیاز برای پیشگیری و مبارزه با آتش‌سوزی جنگل، پیش‌بینی و پیش‌گیری از آتش‌سوزی جنگل، شناسایی و کشف آتش‌سوزی جنگل، روش‌های اطفای حریق، مستندسازی و تنظیم گزارش آتش‌سوزی،

روش ارزیابی (درصد)

پرورژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون‌های نوشتاری ۵۵	۳۵	۱۰
	عملکردی		

فهرست منابع

۱- مدل‌سازی، کنترل و مدیریت آتش‌سوزی‌های جنگل، قدس‌خواه دریایی، مهرداد و راهله استادهاشمی، ۱۳۹۴. انتشارات حق‌شناس، ۴۴۰ ص.

2- Forest Fires: A Reference Handbook, Philip N. Omi, 2005. ABC-CLIO, 347 pp.

3- Fire in the Forest, Cambridge University Press, Peter A. Thomas, Robert S. McAlpine, 2010. 225 pp.

نام فارسی درس: بیماری‌های درختان جنگلی

نام انگلیسی درس: Forest Trees Diseases

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: مبانی جنگل‌شناسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد □ سینیار □ آزمایشگاه □ ندارد ■ کارگاه □ سفر علمی □

هدف: آشنایی دانشجویان با بیماری‌های درختان جنگلی و شیوه مبارزه و کنترل آنها

سرفصل درس:

نظری: بیماری در جنگل، طبقه‌بندی بیماری‌های رستنی‌های جنگلی و نهالستان‌ها، تشخیص بیماری‌های درختان جنگلی و نهالستان‌ها، عوامل بیماری‌زا در درختان جنگلی و نهالستان‌ها (باتری، ویروس، قارچ، نماتد و ...) و نحوه شناسایی آنها، بیماری‌های مهم درختان جنگلی ایران، بیماری‌های قرنطینه‌ای رستنی‌های جنگلی کشور، نحوه حمله عوامل بیماری‌زا به رستنی‌های چوبی، نحوه شیوه و گسترش بیماری‌های رستنی‌های جنگلی، اپیدمی بیماری‌ها و عوامل موثر بر آن، اثر عوامل محیطی بر ایجاد و گسترش بیماری‌های درختان جنگلی (باد، رطوبت، نور، Ph و ...)، اثر عوامل بیماری‌زا بر فعالیت فیزیولوژیکی رستنی‌های جنگلی، واکنش رستنی‌های جنگلی در برابر عوامل بیماری‌زا، چگونگی پیش‌گیری، کنترل و مبارزه با بیماری‌های درختان جنگلی (قرنطینه، مبارزه تلفیقی، استفاده از اثرات همزیستی رستنی‌ها، استفاده از سموم و ...)، تشخیص ماکروسکوپی و میکروسکوپی برخی از مهمترین عوامل بیماری‌زا در رستنی‌های جنگلی.

روش ارزیابی (درصد)

هزارگاه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون های نوشتاری ۵۵	۳۵	۱۰
	عملکردی		

فهرست منابع

- ۱- اطلس آفات و بیماری‌های درختان سوزنی برگ و پهن برگ جنگلی و شهری، صادقی خامنه‌ای تبریزی، سasan، انتشارات علم کشاورزی ایران، ۱۳۹۴، ۴۰۰ ص.
- ۲- فیتوپاتولوژی و بیماری‌های مهم گیاهی ایران، بهداد، ابراهیم، نشر عطر عطرت، قم، ۱۳۸۵، ۷۸۵ ص.
- ۳- اصول بیماری شناسی گیاهی، بهداد، ابراهیم، انتشارات موسسه بررسی آفات و بیماری‌های گیاهی، ۱۳۵۸، ۴۴۱ ص.
- ۴- Infectious Forest Diseases, CABI, Paolo Gonthier, Giovanni Nicolotti, 2013. 641 pp.
- ۵- Global Review of Forest Pests and Diseases: A Thematic Study Prepared in the Framework of the Global Forest Resources Assessment, Food and Agriculture Organization of the United Nations, 2009. Food and Agriculture Organization of the United Nations, 222 pp.
- ۶- Challenging Problems in Horticultural and Forest Pathology, R. C. Sharma, 2006. Indus Publishing, 452 pp.
- ۷- Forest Pathology: From Genes to Landscapes, American Phytopathological Society, John E. Lundquist, Richard C. Hamelin, 2005. 175 pp.

نام فارسی درس: جلسه بحث

نام انگلیسی درس: Special Topic

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: فنون جنگلداری

آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سینار ■ ندارد □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سفر علمی □

هدف: آشنا نودن دانشجویان با نحوه جستجو پایگاه‌های اطلاعاتی جهت شناسایی و گردآوری منابع علمی و تدوین و گردآوری و تحلیل در موضوع خاص.

سرفصل درس:

عملی: دانشجو به صورت انفرادی زیر نظر استاد راهنمای عنوانی را برای تحقیق مرتبط با یک موضوع تخصصی مرتبط با رشته خود انتخاب می‌نماید. با مراجعه به پایگاه‌های اطلاعاتی فارسی و انگلیسی منابع مرتبط را گردآوری و به صورت تحلیلی گزارشی را تدوین و در حضور دانشجویان و استاد راهنمای خود ارائه می‌نماید. همچنین دانشجو می‌تواند در صورت فراهم بودن شرایط و امکانات، مطالعات خود را به صورت میدانی انجام دهد. پیشنهاد می‌شود که دانشجو یک کتاب ساده روش تحقیق را برای این درس مطالعه نماید.

روش ارزیابی(درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پژوهه
-	-	آزمون های نوشتاری -	۱۰۰
		عملکردی	

فهرست منابع

۱. چگونه تحقیق علمی انجام دهیم (روش تحقیق)، صالحی، علیرضا، انتشارات دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، ۱۳۹۵.
۲. آموزش گام به گام روش تحقیق و شیوه نگارش تحقیق، رضازاده، جلیل، انتشارات فانوس اندیشه، ۱۳۸۹.

نام فارسی درس: چوب‌شناسی و صنایع چوب

نام انگلیسی درس: Wood identification and wood industry

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: درخت‌شناسی

آزمایشگاه ■ سeminar □

کارگاه ■

سفر علمی □

ندارد ■

دارد ■

آموزش تكميلي عملی: دارد ■

هدف: آشنایی با خواص چوب و کاربردهای آن

سرفصل درس

نظری: تعاریف، طبقه‌بندی گیاهان چوبده، مهمترین تیره‌ها و درختان چوده ایران، جهات مختلف چوب، چگونگی تشکیل چوب و روش کار لایه‌زاینده، چوبی شدن سلول‌های بافت چوب، دایره سالانه و تغییرات آن، معایب رویشی، چوب آغاز و چوب پایان، برون چوب و درون چوب، تقسیم‌بندی چوب‌های پهن برگ و سوزنی برگ، نقش چوب، تشکیل کلید شناسایی ماکروسکوپی چوب، دانسته، رطوبت و هم کشیدگی و واکشیدگی چوب، کاربردهای چوب، انواع پوسیدگی و فساد در چوب، انواع ابعاد و سایزهای استاندارد چوب‌الات.

عملی: شناسایی ماکروسکوپی و بیان کاربرد مهمترین چوب‌های پهن برگ و سوزنی برگ درختان جنگلی و غیرجنگلی و دست کاشت ایران.

روش ارزیابی (درصد)

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
۲۰	۳۰	آزمون های نوشتاری ۵۰	-
		عملکردی	

فهرست منابع

- ۱- تکنولوژی چوب، داود پارساپژوه، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۵.
- ۲- ساختار چوب و ویژگی‌های آن، پنťی آکتن، ترجمه قنبر ابراهیمی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۴.
- ۳- اصول چوب‌شناسی و آزمایشگاه، علیزاده قدسی، رحیم و اردشیر عبدی، انتشارات ناظری، ۱۳۹۳.
- ۴- Wood: Identification & Use, Terry Porter, Guild of Master Craftsmen, 2012.
- ۵- Wood Production, Wood Technology, and Biotechnological Impacts, Ursula Kües, University of Göttingen, 2007.
- ۶- Comparative Wood Anatomy: Systematic, Ecological, and Evolutionary Aspects of Dicotyledon Wood, Sherwin Carlquist, Springer, 2001.

